

ประวัติ และ ความเป็นมา

ประวัติและความเป็นมาที่จะกล่าวถึงในบทนี้ แบ่งเป็นหัวข้อใหญ่ ๆ ได้ดังนี้คือ

1. กำเนิดลูกเสือโลก
2. กิจการขององค์การลูกเสือโลก
3. พระราชปรารภในการจัดตั้งกองลูกเสือ
4. กำเนิดลูกเสือไทย
5. ขั้วบังคับลักษณะปกครองลูกเสือฉบับแรกของไทย
6. หลักสำคัญของการลูกเสือ
7. แนวทางในการฝึกอบรมลูกเสือ
8. หลักสูตรลูกเสือสำรองในปัจจุบัน
9. การสอนลูกเสือกับหลักสูตรใหม่

✓ กำเนิดลูกเสือโลก

ผู้ให้กำเนิดการลูกเสือโลก คือ ลอร์ดเบเกน - เพาเวลล์ แห่งกลิดเวลด์ ซึ่งพวกลูกเสือทั่วโลกเรียกขานว่า บี - พี (B.P.) บี - พี เป็นคนอังกฤษเกิดในกรุงลอนดอน เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1857 (พ.ศ. 2400) เป็นนักเรียนเก่าโรงเรียนชาเตอร์เฮาส์ และสอบคัดเลือกเป็นนายทหาร ได้รับพระราชทานยศเป็นร้อยตรี ในปี ค.ศ. 1876 เมื่ออายุ 19 ปี

ชีวิตราชการทหารของ บี - พี อยู่ในเกณฑ์เด่นนับแต่ระยะเริ่มแรกโดยได้ไปปฏิบัติหน้าที่ราชการทหารในที่ต่าง ๆ หลายแห่ง เช่น ในอินเดีย มอลตา ออฟริกา และเหตุการณ์ที่ทำให้ บี - พี มีชื่อเสียงมาก คือการป้องกันเมืองมาพูคิงในอัฟกานิสถานให้รอดพ้นจากการโจมตีของพวกเขา

โบเออร์เป็นเวลา 217 วัน จึงมีกองทัพใหญ่ยกไปช่วย และทำให้พวกโบเออร์ต้องลาตอยไป
 ในระยะนั้น บี - พี อายุ 48 ปี มียศเป็นพันเอก ครั้นวิกตอเรียได้ทรงส่งโทรเลขไปชมเชยและ
 เลื่อนยศให้เป็นพลตรี

ในปี ค.ศ. 1907 บี - พี มีอายุ 50 ปี ครบเกษียณอายุราชการทหารจึงถูกปลดเป็น
 นายทหารกองหนุน และได้เลื่อนยศเป็นพลโท หลังจากนั้น บี - พี ได้เริ่มทดลองการฝึกอบรม
 เด็กชายเพื่อให้เป็นพลเมืองที่ดี คือ นำเด็กชาย 21 คน ไปอยู่ค่ายพักแรมที่เกาะบราวน์ซี เป็นเวลา
 9 คืน โดยรับหน้าที่เป็นผู้อำนวยการฝึกอบรม ในการนี้มีการแบ่งเด็กออกเป็น 4 หมู่ แต่ละหมู่มี
 นายหมู่เป็นหัวหน้า ส่วนวิชาที่สอนได้จัดสอนเกี่ยวกับสัญญาบัตรต่าง ๆ การบุกเบิก การผูกเงื่อน
 การทำสะพาน การวัดตนเอง การคะเนระยะทาง ความสูง น้ำหนัก และจำนวน การอยู่อาศัย
 พักแรม การสังเกต และการปัจจุบันพยาบาล เป็นต้น นอกจากนั้นยังจัดให้มีการเล่นเกม และ
 การแข่งขันระหว่างหมู่อีกด้วย ส่วนในตอนกลางคืนมีการประชุมรอบกองไฟโดย บี - พี เป็นผู้
 บรรยายเรื่องต่าง ๆ ที่น่าสนใจให้เด็กฟัง และสอนให้เด็กร้องเพลง ครั้นได้เวลาพอสมควร บี-พี
 ได้เปิดโอกาสให้เด็กซักถามปัญหาต่าง ๆ แล้วบรรยายเรื่องที่เป็นคติสอนใจให้เด็กฟัง เป็นเรื่อง
 สุกท้ายก่อนที่จะปิดการประชุมรอบกองไฟ แล้วแยกย้ายกันไปนอน

ในปัจจุบันนี้ ในวงการลูกเสือทั่วโลกถือว่า การทดลองอยู่ค่ายพักแรมที่เกาะบราวน์ซี
 ในปี ค.ศ. 1907 (พ.ศ. 2450) เป็นการเริ่มต้นของการลูกเสือโลก

ในปี ค.ศ. 1908 ภายหลังจากการทดลองอยู่ค่ายพักแรมบนเกาะบราวน์ซี บี - พี
 ได้รับเรียบเรียงและจัดพิมพ์หนังสือคู่มือการฝึกอบรมลูกเสือขึ้นออกจำหน่าย ให้ชื่อว่า การลูกเสือ
 สำหรับเด็กชาย (Scouting for Boys)

หนังสือเล่มนี้ได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการลูกเสือ สำคัญของการลูกเสือ คำปฏิญาณ
 และกฎของลูกเสือ คติของลูกเสือ รหัสและการแสดงความเคารพของลูกเสือ การจับมือซ้ายแบบ
 ลูกเสือ เครื่องแบบของลูกเสือ และแนวการฝึกอบรมลูกเสือด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ระบบหมู่
 การเล่นเกม การร้องเพลง และการอยู่ค่ายพักแรม เป็นต้น

ปรากฏว่าหนังสือเล่มนี้ได้รับการนิยมนจากเด็กอังกฤษ ตลอดจนประชาชนโดยทั่วไป และจำหน่ายได้ดีมาก จนต้องพิมพ์ใหม่ถึง 5 ครั้ง ในปี ค.ศ. 1908 นั้นเอง

การจัดพิมพ์หนังสือการลูกเสือสำหรับเด็กชาย (Scouting for Boys) และการบรรยายของ บี - พี เรื่องการลูกเสือตามเมืองต่าง ๆ ในอังกฤษได้ปลุกเร้าความศรัทธาหมาย พวกเด็กชายในอังกฤษทั่วประเทศมีความเลื่อมใสในวีรบุรุษเมืองมาพ็อดิง และได้รวมกันเข้าจัดตั้งหมู่ลูกเสือขึ้นนับเป็นจำนวนพัน ส่วนพวกผู้ใหญ่ที่มีศรัทธาในการลูกเสือก็สมัครเข้าร่วมหน้าที่เป็นผู้กำกับลูกเสือ และช่วยเหลือกิจการลูกเสือควยประการต่าง ๆ

ในการดำเนินการลูกเสือในชั้นต้น บี - พี ได้จัดตั้งสำนักงานเล็ก ๆ ขึ้นแห่งหนึ่งในกรุงลอนดอน เพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับกิจการลูกเสือ และต่อมาในวันที่ 10 ธันวาคม ค.ศ. 1909 บี - พี ได้จัดตั้งคณะกรรมการบริหารลูกเสือชุดแรกขึ้นโดยตนเองรับหน้าที่เป็นประธานกรรมการ

ภายหลังการจัดพิมพ์หนังสือการลูกเสือสำหรับเด็กชาย (Scouting for Boys) กิจการลูกเสือได้เริ่มขยายตัวไปยังประเทศต่าง ๆ ในจักรภพอังกฤษ คือ แคนาดา ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ ในปี ค.ศ. 1908 และอินเดียในปี ค.ศ. 1909

ซีดีเป็นประเทศแรกนอกจักรภพอังกฤษที่ได้จัดตั้งกองลูกเสือขึ้นในปี ค.ศ. 1909 และต่อมาในปี ค.ศ. 1910 มิสเตอร์ วิลเลียม บอยซ์ เจ้าของโรงพิมพ์ในชิคาโกได้ดำเนินการจัดตั้งกองลูกเสือขึ้นในสหรัฐอเมริกา

ส่วนยุโรปและทวีปอื่น ๆ กิจการลูกเสือได้ขยายตัวไปยังประเทศต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะประเทศไทยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงสถาปนาคณะลูกเสือไทยขึ้น เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2454 (ค.ศ. 1911)

เหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับกิจการลูกเสือในระยะต่อมาโดยสังเขป

ในปีพุทธศักราช 2453 (คริสต์ศักราช 1910)

จัดตั้งคณะลูกเสือหญิง (Girl guides) โดยมี แอคนิส น้องสาวของ

บี - พี เป็นหัวหน้า

ในปีพุทธศักราช 2454 (คริสต์ศักราช 1911)

มีพิธีเปิดลูกเสือสมุทร เป็นครั้งแรกในประเทศไทย

มีการ เริ่มการแข่งขันยิงปืนระหว่างลูกเสือประจำปี เพื่อชิงโล่คอนนอท (Connaught shield) ในปัจจุบันการแข่งขันยิงปืนนี้ยังคงกระทำอยู่ทุกปี

การสวนสนามลูกเสือ จำนวน 300,000 คน ณ สนามใกล้พระราชวังวินด์เซอร์ โดยมีพระเจ้าจอร์จที่ 3 ทรงเป็นประธาน

ในปีพุทธศักราช 2455 (คริสต์ศักราช 1912)

บี - พี เดินทางรอบโลก ใช้เวลา 7 เดือนเศษ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึงปลายเดือนสิงหาคม ค.ศ. 1912 เพื่อหาโอกาสไปเยี่ยมการลูกเสือในประเทศต่าง ๆ คือ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น จีน (มีกองลูกเสืออังกฤษอยู่ที่เซี่ยงไฮ้) ฟิลิปปินส์ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และแอฟริกาใต้

ในปีพุทธศักราช 2458 (คริสต์ศักราช 1915)

เกิดสงครามโลกครั้งแรก บี - พี มอบลูกเสือให้ทำหน้าที่ช่วยทหาร เช่น รักษาสะพานและสายโทรศัพท์ ทำหน้าที่ผู้สื่อข่าว ช่วยเหลืองานในโรงพยาบาล และลูกเสือสมุทร ได้จัด เปลี่ยนกันอยู่ช่วยตามฝั่งทะเลคอนไทซ์ของอังกฤษ

ปรากฏว่าในระหว่างสงครามนี้ มีลูกเสือเก่าเข้าร่วมรบเป็นจำนวนประมาณ 140,000 คน เสียชีวิตในสงครามราว 10,000 คน ได้รับเหรียญกล้าหาญคือวิกตอเรีย ครอส (Victoria Cross) 11 คน ในจำนวนนี้มีผู้ที่มีความกล้าหาญที่สุด คือ แจ็ค คอร์นวอลล์ (Jack Cornwall) ซึ่งได้รับบาดเจ็บ แต่อยู่ประจำปืนใหญ่ในเรือรบอังกฤษอย่างกล้าหาญแค้นเดียวในสงครามที่ จุตแลนด์ (The Battle of Jutland) จนกระทั่งตนเองหมดแรงหายใจ และฝ่ายอังกฤษได้รับชัยชนะ

ในปีพุทธศักราช 2459 (คริสต์ศักราช 1916)

เริ่มจัดตั้งกองลูกเสือสำรอง (Wolf Cubs) เป็นครั้งแรกในประเทศไทย

ในปีพุทธศักราช 2460 (คริสต์ศักราช 1917)

เล็กเมเคน - เพาเวลล์ ได้รับเลือกให้เป็นประธานกองลูกเสือหญิงอังกฤษ

ในปีพุทธศักราช 2461 (คริสต์ศักราช 1918)

เริ่มการจัดตั้งกองลูกเสือวิสามัญ (Rover Scouts) เป็นครั้งแรกในประเทศ
อังกฤษ

ในปีพุทธศักราช 2462 (คริสต์ศักราช 1919)

มิสเตอร์ คับบลิว. เอฟ. เดอ บัวส์ แมคลาเรน (W.F. de Bois Maclaren)
ผู้ตรวจการลูกเสือในสกอตแลนด์ ตกใจช็อกถึงเวลปาร์ค เนื้อที่ 53 เอเคอร์ (ประมาณ 132 ไร่
2 งาน). โทแก่คณะลูกเสืออังกฤษเพื่อใช้เป็นสถานที่อยู่ค่ายพักแรมของลูกเสือ และอีกส่วนหนึ่งสำหรับ
ใช้เป็นสถานที่ฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ

ในเดือนกันยายน ค.ศ. 1919 บี - พี โด้ เป็นผู้ดำเนินการอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือชั้น
วูดแบจจ์ มีผู้เข้ารับการศึกษา 19 คน

ในปีต่อ ๆ มา ได้มีการซื้อที่ดินเพิ่มเติมให้กิลเวลล์ปาร์คหลายครั้ง ในปัจจุบันกิลเวลล์
ปาร์ค มีเนื้อที่ 108 เอเคอร์ (ประมาณ 270 ไร่)

ในปีพุทธศักราช 2463 (คริสต์ศักราช 1920)

มีการชุมนุมลูกเสือโลกครั้งแรกที่โอลิมเปียในกรุงลอนดอน เริ่มตั้งแต่วันที่ 30
กรกฎาคม จนถึงวันที่ 7 สิงหาคม มีประเทศต่าง ๆ ส่งลูกเสือไปร่วมชุมนุม 21 ประเทศ
จำนวนลูกเสือ 1,050 คน ในวันสุดท้ายของการชุมนุมมีพิธีประกาศให้ บี - พี เป็นประมุขของ
ลูกเสือโลก โดยให้ลูกเสือคนหนึ่งประกาศว่า "เรา ... ลูกเสือแห่งโลกขอ-คำนับ ทกน เซอร์
โรเบิร์ต เบเคน - เพาเวลล์ ประมุขของลูกเสือโลก

ในระหว่างการชุมนุมลูกเสือโลกครั้งแรกนี้ ที่ประชุมผู้แทนคณะลูกเสือประเทศต่าง ๆ
ได้ลงมติเป็นเอกฉันท์ ให้มีโอกาสประชุมสมาชิกลูกเสือโลกทุก 2 ปี และสำหรับการประชุมครั้ง
ต่อไปในปี 1922 (พ.ศ. 2465) ที่ประชุมได้ตกลงให้ไปประชุมที่กรุงปารีสตามคำเชิญของคณะ
ลูกเสือฝรั่งเศส อนึ่ง ที่ประชุมได้ลงมติให้จัดตั้งสำนักงานลูกเสือนานาชาติขึ้นที่กรุงลอนดอน เพื่อ
ทำหน้าที่ประสานงาน และส่งเสริมกิจการลูกเสือทั่วโลกด้วย

ในปีพุทธศักราช 2465 (คริสต์ศักราช 1922)

บี - พี แคงและจัดพิมพ์หนังสือ โรเวอร์ริง ทู ซักเซส (Rovering to Success) ซึ่งเป็นคู่มือสำหรับลูกเสือวิสามัญ

ในปีพุทธศักราช 2467 (คริสต์ศักราช 1924)

มีการประชุมลูกเสือโลกครั้งที่ 2 ณ เมืองเออเมลุนเดน (Ermelunden) ใกล้กรุงโคเปนเฮเกน ประเทศเดนมาร์ก มีประเทศต่าง ๆ 24 ประเทศ ส่งลูกเสือไปร่วมการประชุม จำนวนลูกเสือประมาณ 5,000 คน

ในปีพุทธศักราช 2469 (คริสต์ศักราช 1926)

เริ่มจัดตั้งลูกเสือแฮนดิแคป สเตท (Handicapped Scouts) ในประเทศอังกฤษ

ในปีพุทธศักราช 2472 (คริสต์ศักราช 1929)

มีการชุมนุมลูกเสือโลกครั้งที่ 3 ณ "อาร์โรว์ปาร์ค" เมืองเบอร์เคนเฮด ประเทศอังกฤษ เพื่อเป็นการเฉลิมฉลองคณะลูกเสือมีอายุครบ 21 ปี มีประเทศต่าง ๆ 71 ประเทศ ส่งลูกเสือไปร่วมการประชุมจำนวนลูกเสือ 30,000 คน

พระเจ้ายอร์จที่ 5 พระราชทานบรรดาศักดิ์ที่มหารอนให้แก่ บี - พี ซึ่งทำให้ บี - พี มีชื่อใหม่ว่า ลอร์ดเบเคน - เพาเวลล์ แห่ง กิลเวลล์

ในปีพุทธศักราช 2473 (คริสต์ศักราช 1930)

มีการชุมนุมสมาชิกลูกเสือหญิงแห่งโลกที่ ฟอกซ์ลีพาร์ค (Foxlease Park) ในประเทศอังกฤษ ที่ประชุมได้ลงมติเป็นเอกฉันท์ เลือกให้เลดี้ เบเคน - เพาเวลล์ เป็นประมุขลูกเสือหญิงแห่งโลก

ในปีพุทธศักราช 2476 (คริสต์ศักราช 1933)

มีการชุมนุมลูกเสือโลกครั้งที่ 4 ณ เมือง เกอะเดอะเดอะ (Go" do" lo") ประเทศฮังการี มีประเทศต่าง ๆ ส่งลูกเสือไปร่วมชุมนุม 32 ประเทศ จำนวนลูกเสือ 25,000 คน

ในปีพุทธศักราช 2480 (คริสตศักราช 1937)

บี - พี อายุ 80 ปี พระเจ้าบอร์ชที่ 6 พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ออร์เดอร์ ออฟ เมอริท (Order of Merit) ให้แก่ บี - พี ถือกันว่าเครื่องอิสริยาภรณ์ โอ. เอ็ม. (O.M.) นี้ มีเกียรติสูงอย่างยิ่ง และจำกัดจำนวนผู้ได้รับพระราชทานที่ยังมีชีวิต อยู่เพียง 24 คน

มีการชุมนุมลูกเสือโลกครั้งที่ 5 เมืองโอเกเลนซ์ ประเทศ เนเธอร์แลนด์ เป็น การชุมนุมลูกเสือโลกครั้งสุดท้ายที่ บี - พี ไปร่วมด้วย

ในปีพุทธศักราช 2481 (คริสตศักราช 1938)

บี - พี ออกเดินทางจากประเทศอังกฤษไปอยู่ที่เมืองไนเยอรี (Nyeri) ประเทศเคนยา เพราะระยะนี้ บี - พี อยู่ในวัยชรา และสุขภาพไม่ดี เนื่องจากทำงานมาก เกินไป

ในปีพุทธศักราช 2484 (คริสตศักราช 1941)

บี - พี ถึงแก่อนิจกรรม ณ บ้านพักในเมืองไนเยอรี เมื่อวันที่ 8 มกราคม ค.ศ. 1941 เวลา 5.45 น. ตรงกับเป็นะโรง วันพุธ ขึ้น 11 ค่ำ เดือนยี่ พ.ศ. 2484 เป็นคน ปี่ที่ 7 ในรัชกาลที่ 8 อายุ 83 ปี 10 เดือน 16 วัน

กิจการขององค์การลูกเสือโลก

ภูมิหลัง (Background) การลูกเสือได้เริ่มในประทศอังกฤษ เมื่อ ปี ค.ศ. 1907 โดยอาศัยแนวความคิดและหนังสือเรื่องการลูกเสือสำหรับเด็กชาย (Scouting for Boys) ของ บี - พี ปรากฏว่าหนังสือเล่มนี้และกำหนดการเกี่ยวกับลูกเสือได้รับความนิยม จากเด็กและผู้ใหญ่ในประเทศเสรีประชาธิปไตยโดยทั่วไป ดังนั้นจึงมีการจัดตั้งกองลูกเสือขึ้นใน ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ปรากฏว่าวัตถุประสงค์ของการลูกเสอกับคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ เป็นที่ยอมรับกันทั่วไป ส่วนกำหนดการของลูกเสอยึดหยุ่นได้เพื่อให้สอดคล้องกับความทองการของ เยาวชนและสังคมที่เยาวชนเหล่านั้นมีชีวิตอยู่ ในปัจจุบันมีหลายประเทศที่ถือถือเป็นนโยบายว่า คณะลูกเสือมีจุดมุ่งหมายที่จะส่งเสริมการพัฒนาชุมชน หรือการลูกเสือเพื่อการพัฒนา (Scouting for Development)

สมัชชาลูกเสือโลก (World Scout Conference .)

สมัชชาลูกเสือโลกคือที่ประชุมของผู้แทนลูกเสือประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งมีการประชุมกันทุก ๆ 2 ปี ในปีพุทธศักราช 2508 (คริสต์ศักราช 1975) มีประเทศที่เป็นสมาชิก 109 ประเทศ มีจำนวนลูกเสือและผู้บังคับบัญชาลูกเสือ รวมทั้งสิ้นประมาณ 14 ล้านคน จากประเทศเอกราช และดินแดนต่าง ๆ ที่แยกออกไปรวมทั้งสิ้นกว่า 150 แห่ง สมัชชาลูกเสือโลกถือหลักว่าในการประชุมของสมัชชาแต่ละประเทศมีองค์การผู้แทนเพียงองค์การเดียว และมีคะแนนเสียงประเทศละ 6 คะแนน (ส่วนประเทศที่มีสมาชิกลูกเสือหลายคนจะให้รวมกันเป็นสหสมาคมเพื่อเป็นการประสานงานและเพื่อให้สมาชิกรับรอง) สมัชชาลูกเสือโลกมีอำนาจหน้าที่ในการรับสมาชิกใหม่ซึ่งต้องยื่นใบสมัคร และรับรองว่าจะปฏิบัติตามจุดหมาย และหลักสำคัญของการลูกเสือโลก เป็นอิสระไม่เกี่ยวข้องกับการเมืองและเป็นองค์การที่รับสมาชิกด้วยความสมัครใจ สถานที่ประชุมของสมัชชาลูกเสือโลกแต่ละคราวมีประเทศต่าง ๆ ขอเชิญไปประชุมในประเทศของตน และสมาชิกเป็นผู้วินิจฉัย

คณะกรรมการลูกเสือโลก (World Scout Committee)

คณะกรรมการลูกเสือโลกประกอบด้วยบุคคล 12 คน จาก 12 ประเทศ เลือกตั้งโดยที่ประชุมสมัชชาลูกเสือโลก กรรมการลูกเสืออยู่ในตำแหน่งคนละ 6 ปี ในการประชุมลูกเสือโลกทุก ๆ 2 ปี จะมีกรรมการลูกเสือโลก 4 คน พ้นจากตำแหน่งโดยถึงกำหนดออกตามวาระ และมีการเลือกตั้งกรรมการลูกเสือใหม่ 4 คน ขึ้นแทนที่ ปรากฏว่า นายอภัย จันทวิมล เคยได้รับเลือกเป็นกรรมการลูกเสือโลกในการประชุมสมัชชาลูกเสือโลก ครั้งที่ 20 ที่กรุงเม็กซิโกซิตี้ ประเทศเม็กซิโก และได้ดำรงตำแหน่งจนถึง 6 ปี คือระหว่างปีพุทธศักราช 2508 - 2514

เลขาธิการสำนักงานลูกเสือโลก เป็นกรรมการและเลขาธิการคณะกรรมการลูกเสือโลกโดยตำแหน่ง

คณะกรรมการลูกเสือโลกมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

1. ส่งเสริมกิจการลูกเสือทั่วโลก
2. แต่งตั้ง เลขาธิการของสำนักงานลูกเสือโลก
3. ความคุมการปฏิบัติงานของสำนักงานลูกเสือโลก

4. จัดหาเงินทุนสำหรับส่งเสริมกิจการลูกเสือ
5. ให้เครื่องหมายลูกเสือศักดิ์ของคณะกรรมการลูกเสือโลก เรียกว่า บรอนซ์ วูล์ฟ (Bronze Wolf) แก่ผู้ใดมีส่วนช่วยเหลือกิจการลูกเสืออย่างดีเด่น

สำนักงานลูกเสือโลก (World Scout Bureau)

สำนักงานลูกเสือ มีหน้าที่ปฏิบัติตามคำสั่งของ สหประชา และคณะกรรมการลูกเสือโลก ทั้งขึ้นเป็นครั้งแรกในกรุงลอนดอน เมื่อ ปี ค.ศ. 1920 เรียกว่าสำนักงานลูกเสือนานาชาติ แล้วย้ายสำนักงานไปอยู่ที่กรุงออกทาวา ประเทศแคนาดาในปี ค.ศ. 1958 และเปลี่ยนชื่อเป็นสำนักงานลูกเสือโลก ในการประชุมสหประชาชาติที่กรุงลิสบอน ประเทศปอร์ตุเกส เมื่อปี ค.ศ. 1961 ต่อมาภายหลังการประชุมสหประชาชาติที่เมือง ซีแอตเทิล ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้มีการตกลงกันให้ย้ายสำนักงานลูกเสือโลกอีกครั้งหนึ่ง ไปตั้งอยู่ที่เมืองเจนีวา ประเทศสวิตส์ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม พุทธศักราช 2511 (คริสต์ศักราช 1968)

สำนักงานลูกเสือโลกมีเลขาธิการเป็นผู้บังคับบัญชา มีเจ้าหน้าที่ประมาณ 40 คน เป็นผู้ช่วย สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่เมืองเจนีวา และมีสำนักงานสาขาอีก 5 แห่ง ตั้งอยู่ตามส่วนภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก คือ

ภาคอินเทอร - อเมริกา	ตั้งอยู่ที่เมือง ซานโฮเซ	ประเทศคอสตาริกา
ภาคเอเชีย - แปซิฟิก	ตั้งอยู่ที่เมือง มนิลา	ประเทศฟิลิปปินส์
ภาคอาหรับ	ตั้งอยู่ที่เมือง ไคโร	ประเทศอียิปต์
ภาคยุโรป	ตั้งอยู่ที่เมือง เจนีวา	ประเทศสวิตส์
ภาคแอฟริกา	ตั้งอยู่ที่เมือง ลากอส	ประเทศไนจีเรีย

หน้าที่ของสำนักงานลูกเสือโลก คือ

1. ทำเนิการตามมติที่ประชุมสหประชาและคณะกรรมการลูกเสือโลก

(Implementation)

2. ติดต่อกับประเทศสมาชิกและองค์การที่เกี่ยวข้อง (Relationships)
3. ประสานงาน (Coordination)

4. ส่งเสริมกิจการลูกเสือโดยทั่วไป (Promotion)

การเงิน (Financing)

ประเทศที่เป็นสมาชิกของสมาชิกลูกเสือโลกจะต้องเสียเงินค่าบำรุงประจำปีให้แก่สำนักงานลูกเสือโลก โดยคิดจากจำนวนลูกเสือและเจ้าหน้าที่ลูกเสือในเครื่องแบบในอัตราคนละ 20 ซังทิมสวิสส์ คอปี้ (ประมาณคนละ 1.50 บาท) ปรากฏว่าในปีพุทธศักราช 2516 คณะลูกเสือแห่งประเทศไทยได้ชำระเงินค่าบำรุงประจำปีให้แก่สำนักงานลูกเสือโลกเป็นเงิน 885,102.20 บาท

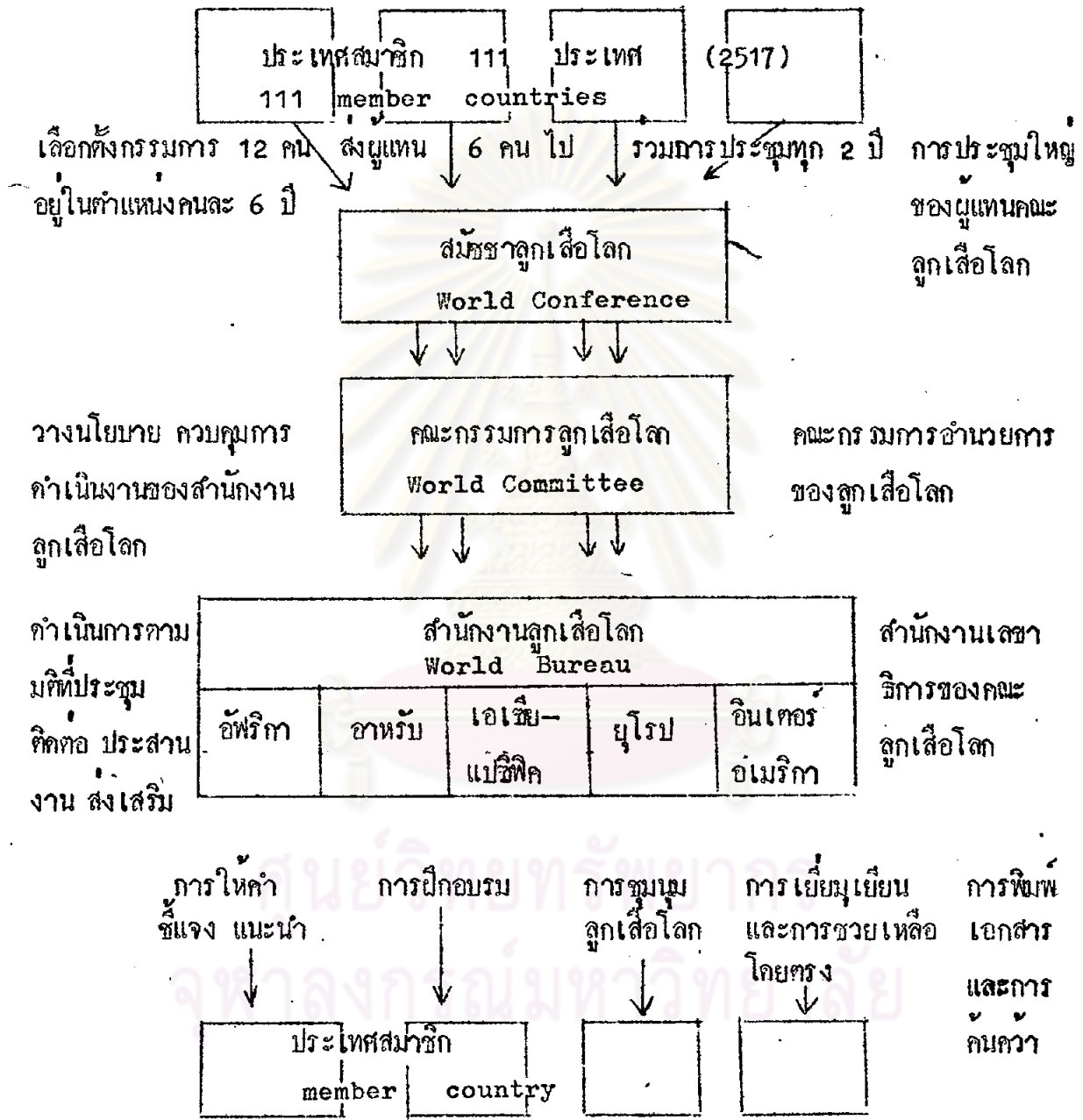
ในการดำเนินกิจการของคณะลูกเสือโลกจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินจำนวนมาก ส่วนหนึ่งได้อาศัยเงินบำรุงประจำปีจากประเทศสมาชิก นอกนั้นได้อาศัยเงินบริจาคจากมูลนิธิองค์กร และเอกชนผู้มีจิตศรัทธาสนับสนุนกิจการลูกเสือ¹

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ อภัย จันทวิมล, "ภูมิหลังของลูกเสือ", ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับลูกเสือ
(กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไพบูลย์การช่าง, 2519) หน้า 23 - 35.

แผนภูมิโครงสร้างของคณะลูกเสือโลก (World Scouting)

พระราชปรารภในการจัดตั้งกองลูกเสือ

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระมฤคกุลเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงดำรงพระยศเป็นนายกองใหญ่เสือป่า ทรงมีพระราชดำริว่า กองเสือป่าได้ตั้งขึ้นเป็นหลักฐานแล้ว พอที่หวังได้ว่าจะเป็นผลดีตามพระราชประสงค์ แต่ผู้ที่จะเป็นเสือป่าต้องเป็นผู้ที่นับว่าเป็นผู้ใหญ่แล้ว ฝ่ายเด็กชายที่ยังอยู่ในปฐมวัย ก็เป็นผู้ที่สมควรจะได้รับตำราฝึกฝนทั้งในส่วนร่างกาย และในส่วจิตใจใหม่ ความรู้ในทางเสือป่า เพื่อว่าเมื่อเติบโตใหญ่ขึ้นแล้วจะได้รู้จักหน้าที่ซึ่งผู้ชายไทยทุกคนควรจะประพฤติให้เป็นประโยชน์แก่ชาติบ้านเมืองอันเป็นที่เกิดเมืองนอนของตน และการฝึกฝนปลูกใจให้คิดถูกชอบนี้ ต้องเริ่มฝึกฝนเสียแต่เมื่อยังเยาว์อยู่ เปรียบเหมือนไม้ที่ยังอ่อน จะตัดไปเป็นรูปอย่างใดก็เป็นไปได้ง่าย และงดงาม แต่ถ้าวางจนแก่เสียแล้ว เมื่อจะตัดก็ตัดต้องเข้าไฟ และมีกจะหักลำได้ในขณะที่ตัด ดังนั้นนิโค สันคานคนก็ฉันนั้น

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้จัดตั้งกองลูกเสือขึ้นตามโรงเรียน และสถานที่ยื่นสมควร 1

กำเนิดลูกเสือไทย

ถึงพระราชปรารภที่กล่าวแล้วข้างต้น จึงได้ทรงสถาปนากองลูกเสือของไทยขึ้นเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม ร.ศ. 130 (พ.ศ. 2454) เป็นเวลา 3 ปี หลังจากกำเนิดลูกเสือโลก นับว่าประเทศไทยเป็นประเทศลำดับที่สามที่ได้มีการลูกเสือขึ้นในโลก ประเทศที่สองรองจากอังกฤษคือสหรัฐอเมริกา

แต่อย่างไรก็ดี เกี่ยวกับเรื่องนี้ได้เป็นที่ทราบกันดีในหมู่นักวิชาการสำนักทั่วไปในครั้งนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าหลวงเดิมว่า พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงริเริ่มดำเนินการในเรื่องนี้มาตั้งแต่ก่อนเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติแล้ว กล่าวคือ แต่เมื่อครั้งยังทรงดำรง—

1 ประยุทธ์ สิทธิพันธ์, "กำเนิดลูกเสือ", ลูกเสือ 4 แผ่นดิน (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์รวมชาว,) (ม.บ.ป.) หน้า 10.

พระราชพิธียศเป็นสยามมกุฎราชกุมารอยู่ ก็ใครทรงให้มีการ เล่นขมขมมาแล้วหลายครั้ง ครั้งนั้น พอเสด็จขึ้นครองราชสมบัติ การ เล่นขมขมที่ว่าก็ได้แปรสภาพมาเป็นเสือป่าทันที แล้วไม่ช้าลูกเสือ ก็เกิดความเป็นสำคัญ ซึ่งการทั้งนี้ได้มีพระราชปรารภมาแล้วแต่เมื่อแรกตั้งกอง เสือป่าว่า "ได้คิดมานานแล้ว การเช่นนี้จะเกิดขึ้นโดยปัจจุบันทันด่วนที่ไหนเลยจะจัดให้สำเร็จต่อไปได้ ไม่ใช่แค่เพียงได้คิดเท่านั้น ทั้งได้ทดลองฝึกหัดมากกว่า 3 ปี" และ อีกตอนหนึ่งทรงกล่าวว่า "สิ่งใดที่ไม่แน่ใจว่าจะทำไปให้สำเร็จจริง ๆ ก็ไม่อยากจะขยายออกมาให้เป็นกรณีใหญ่"¹

ข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือฉบับแรกของไทย

กำเนิดแห่งลูกเสือไทย มีมูลกรณมาจากข้อบังคับลักษณะปกครองของลูกเสือฉบับแรกของเมืองไทย ในเรื่องที่สำคัญอันเป็นแกนของความเป็นไปของลูกเสือในเวลานั้น

ข้อบังคับลักษณะการปกครองได้แบ่งออกเป็น 10 หมวด แต่ละหมวดที่สำคัญอันเกี่ยวข้องกับ การปกครองลูกเสือดังนี้

หมวด 1 นายและลักษณะไรชอบังคับ

ข้อ 1 ข้อบังคับนี้ให้เรียกว่า "ข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือ"

ข้อ 2 กองลูกเสือนี้เป็นสาขาแห่งกองเสือป่า แต่ข้อบังคับให้ใช้ต่างกัน เว้นเสียแต่ที่จะได้มีปรากฏไว้ให้ใช้ตามข้อบังคับของเสือป่าส่วนใดตอนใด จึงจะใช้เฉพาะในส่วนนั้น ตอนนั้น นอกจากนี้ให้ใช้ตามข้อบังคับทุกประการ

หมวด 2 การปกครองกลาง

ข้อ 3 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นผู้อุปถัมภ์ลูกเสือทั่วไป บรรดาผู้ตรวจการผู้กำกับ นายหมู่ และลูกเสือทุก ๆ คน ต้องถือว่าเป็นข้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโดยทรงทุกคน

¹ ประยูรช สิริสัมพันธ์, "กำเนิดลูกเสือสยาม", ลูกเสือ 4 แผ่นดิน (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์รวมชาว,) (ม.ป.ป.) หน้า 9 - 10.

ข้อที่ 4 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จะไต่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งผู้ไว้วางพระราชหฤทัยผู้หนึ่ง เป็นผู้ตรวจการใหญ่ สำหรับเป็นผู้ตรวจการปกครอง และการฝึกหัดสั่งสอนลูกเสือให้เป็นไปตามพระราชประสงค์

หมวด 3 การปกครองประจำมณฑล

ข้อ 11 ทุก ๆ มณฑลในพระราชอาณาจักร มณฑลหนึ่ง ให้มีผู้ตรวจการลูกเสือคนหนึ่ง ประจำมณฑล ให้เป็นหน้าที่ผู้ตรวจการใหญ่เลือกหาบุคคลที่สมควรจะรับตำแหน่งนี้แล้วนำความกราบบังคมทูล ถ้าขอบด้วยกระแสพระราชดำริแล้ว ก็จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้รับตำแหน่งต่อไป

ข้อ 12 ผู้ตรวจการประจำมณฑล จะตรวจการปกครองและการฝึกหัดสั่งสอนลูกเสือให้ดำเนินไปโดยเรียบร้อย และนำผู้กำกับลูกเสือให้กระทำการถูกต้องตามหน้าที่ ผู้ตรวจการประจำมณฑล ต้องฟังคำแนะนำจากผู้ตรวจการใหญ่ แต่จะมีรายงานหรือไปบอกตรงมายังเลขาธิการสภากาชาดกลาง ขอให้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาหรือจะให้นำข้อความเสนอที่ชุมนุมสภาก็ได้

ข้อ 13 ในมณฑลหนึ่ง ให้มีสภากาชาดการประจำมณฑล ตั้งอยู่ในที่ใดที่หนึ่งตามที่จะสะดวกแก่การปกครอง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะได้ทรงตั้งผู้ไว้วางพระราชหฤทัยเป็นสภานายกผู้หนึ่ง ให้ผู้ตรวจการประจำมณฑลเป็นอุปนายกหนึ่ง มีสภาเลขานุการหนึ่ง (แต่ตำแหน่งนี้จะรวมอยู่ในผู้ตรวจการด้วยก็ได้) และมีกรรมการอีกตามสมควร แต่รวมทั้งสภานายกอุปนายก และเลขานุการควยแล้วไม่น้อยกว่า 5 คน และไม่มากกว่า 7 คน กรรมการเหล่านี้สภานายกเป็นผู้เลือกทั้งสิ้น

ข้อ 14 สภากาชาดการกลางประจำมณฑลมีหน้าที่

1. บังคับบัญชาวินิจฉัยและคำริการทั้งปวงที่เกี่ยวข้องของควยลูกเสือในมณฑลของตน เพื่อให้การงานดำเนินไปโดยเรียบร้อยและถูกต้องตามระเบียบ
2. จดทะเบียนผู้กำกับ ผู้ช่วยผู้กำกับ นายหมู่ และลูกเสือทั้งที่ประจำอยู่ ทั้งที่เป็นกองหนุน ทะเบียนนี้ถ้าจะมีการแก้ไขเพิ่มเติมครั้งใด ต้องส่งรายงานแผนมาให้ทุกปี

3. คำริและคุณกร เรียโรเงินสำหรับใช้ในการบำรุงลูกเสือ การให้รางวัล ตลอดจนการจ่ายเครื่องแต่งตัวให้แก่อง หรือหมู่ หรือลูกเสือที่สมควรจะได้รับความอุดหนุน โดยเหตุที่ไม่มีผู้ทรัพย์พอจ่ายในทางนี้ เป็นต้น เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้ให้หรือที่จัดการ เรียโรได้แล้วให้รักษาไว้ เพื่อใช้จ่ายในมณฑลของตนเอง ไม่ต้องส่งเข้ามาที่สภากลาง แต่ต้องส่งรายงานการ เรียโรการใช้จ่ายเข้ามาที่สภากลาง เพื่อทราบไว้ถึงปีต่อครั้ง

ข้อ 15 สภากรรมการประจำมณฑลมีอำนาจออกข้อบังคับเพิ่มเติมเพื่อความสะดวกแก่การในมณฑลของตน แต่ข้อบังคับเพิ่มเติม เช่นในข้อความต้องไม่คัดค้านกับกฎข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือ หรือข้อบังคับเพิ่มเติมของสภากลาง แต่เมื่อจะออกข้อบังคับเพิ่มเติมขึ้นอย่างไร ต้องแจ้งความมายังสภากลางทุกครั้ง เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงใช้ได้ แต่ถ้ามิเหตุจำเป็นให้มีอำนาจใช้ข้อบังคับเพิ่มเติมในทันที ข้อบังคับเช่นนี้ให้ใช้ได้ไม่เกิน 6 เดือน นอกจากที่จะได้รับความเห็นชอบของสภากลางต่อไป

หมวด 4 การปกครองกองลูกเสือ

ข้อ 22 กองลูกเสือให้ตั้งขึ้นที่ตาม โรงเรียน หรือสถานที่แห่งใดแห่งหนึ่ง ตามแต่สภากรรมการของมณฑลจะเห็นสมควร และควยความแนะนำของผู้ตรวจการประจำมณฑล เมื่อตกลงว่าจะตั้งกองขึ้นแห่งใด ให้สภากรรมการมณฑลออกเข้ามายังสภากรรมการกลาง เพื่อบริอนุญาตก่อนจึงตั้งขึ้นได้

ข้อ 23 กองลูกเสือกองหนึ่ง ให้มีผู้กำกับลูกเสือเป็นผู้บังคับบัญชา กับให้มีรองผู้กำกับอีกหนึ่ง หรือสองคน ตามแต่จะเหมาะแก่การ แต่อย่างไรต้องมีรองผู้กำกับคนหนึ่ง เป็นอย่างน้อย เพื่อจะได้ทำการผลัดเปลี่ยนกันได้

ข้อ 24 กองหนึ่งให้แบ่งเป็นหมู่ตั้งแต่ 3 หมู่ขึ้นไป และให้หมู่หนึ่งมีลูกเสือ 6 - 8 คน ใน 6 หรือ 8 คนนั้น ให้เป็นนายหมู่ 1 คน รองนายหมู่ 1 คน เพื่อจะได้ทำการผลัดเปลี่ยนกันได้

ข้อ 25 ผู้กำกับลูกเสือ นั้น ผู้ตรวจการประจำมณฑลเป็นผู้เลือก และนำเสนอสภากรรมการมณฑล เมื่อสภาเห็นสมควรแล้วจึงตั้งให้เป็นผู้กำกับ ผู้ที่จะทำการในตำแหน่งนี้ ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. รูปร่างลักษณะปกครองลูกเสือ และมีความสามารถพอที่จะสอนลูกเสือได้ตามที่กำหนดไว้ในแบบสั่งสอนเสือป่าและลูกเสือ
2. เข้าใจกระแสพระราชดำริ ในการที่ตั้งกองลูกเสือขึ้น และได้อ่านเข้าใจข้อความในหนังสือปลุกใจเสือป่า
3. เป็นคนชาติไทย มีหลักฐานมั่นคง ประพฤติตนเรียบร้อยสมควรเป็นตัวอย่างแก่เด็ก สมควรเป็นผู้ฝึกฝนรักษารูปร่างให้ดำเนินไปในทางที่ดีและมีความพากเพียรที่จะสอนเด็กให้ดี
4. เป็นคนมีศาสนา ถ้ายิ่ง เป็นผู้ถือพระพุทธศาสนาด้วยก็ยิ่งดี แต่ถึงแม้จะถือศาสนาอื่นก็ได้ แต่ต้องถือจริง เชื่อจริง

5. มีอายุ 20 ปีเต็มแล้ว ไม่โง่เขลาเรื่องตามปี

ข้อ ๘ ผู้กำกับลูกเสือ มีหน้าที่ดูแลปกครองลูกเสือในกองของตน และสั่งสอนฝึกฝนลูกเสือให้รู้จักและเข้าใจกองทัพนี้คือ

1. ให้รู้จักระลึกถึงพระ เสด็จพระคุณพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รักษาบ้านเมืองและนับถือเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา (หรือถ้ากองนั้นตั้งอยู่ในโรงเรียนที่ถือลัทธิใดก็ให้สอนไปตามลัทธินั้นได้ไม่ห้าม)
2. ให้มีความโอบอ้อมอารีรักเพื่อนมนุษย์ที่ร่วมชาติ และให้นึกถึงตนภายหลังผู้อื่น ไม่เอารักเอาเปรียบผู้อื่นในทางที่ผิด
3. ให้เป็นผู้เคารพในธรรม และในพระราชกำหนดกฎหมายของบ้านเมือง ให้รักดีเกลียดชังความชั่ว ให้มีใจสุจริตซื่อตรงถือความสัตย์
4. ปลุกใจและชักจูงให้พอใจในทางเสือป่า ให้ชอบเป็นลูกผู้ชาย ให้ละอายในการที่อ่อนแอหรือซลาด ให้ละเว้นการเล่นเหลวแหลก และการเที่ยวเตร่อย่างที่ไม่สมควรแก่จะประพฤติ
5. ให้ฝึกหัดพอให้อดทนอดกลั้น
6. ให้มีความรู้ในทางเสือป่าตามที่ได้นำไว้ในแบบสั่งสอนเสือป่าและ

ลูกเสือ

7. ให้ใช้ความคิดของตนเอง แต่ไม่ให้ใช้ในทางที่ผิด ต้องถือวินัยเคร่งครัด ขอความเหล่านี้นยกมาให้ เป็นตัวอย่าง นอกจากนี้เป็นหน้าที่ผู้กำกับจะคิดขึ้นเอง อนุโลมตามข้อบังคับนี้ และแบบสั่งสอน

ข้อ 27 รองผู้กำกับลูกเสือทอง เป็นบุคคลที่มีลักษณะ เช่นเดียวกับผู้กำกับทั้งกล่าวแล้ว ในข้อ 26 แต่กำหนดอายุเพียง 18 ปีเต็ม เป็นอย่างทั่วๆไป ฯลฯ

หมวด 5 ว่าด้วยลูกเสือ

ข้อ 31 ลูกเสือนั้นมี 3 ชั้น นอกจากนายหมู่ และผู้ช่วยนายหมู่ คือ

1. ลูกเสือเอก คือ ลูกเสือที่ทดสอบได้ความรู้พอให้แลเห็นได้ว่าต่อไปจะใช้ เป็นผู้ช่วยป้องกันรักษาบ้านเมืองได้

2. ลูกเสือโท คือลูกเสือที่ยังมีทดสอบได้เป็นลูกเสือเอก แต่ทดสอบได้ ความรู้ขั้นต้นแล้ว และเขาประจำกองแล้ว

3. ลูกเสือสำรอง คือเด็กที่กองได้รับไว้ฝึกหัดสำหรับเป็นลูกเสือโทต่อไป

ข้อ 32 ผู้ที่จะรับเข้าเป็นลูกเสือสำรองได้คือ

1. เด็กชายที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 11 ปีเต็ม (คือ ย่างเข้าปีที่ 12) และไม่สูงกว่า 18 ปีเต็ม (คือ ย่างเข้าปีที่ 19) และร่างกายสมบูรณ์

2. เป็นนักเรียนอยู่ในโรงเรียน ซึ่งเป็นที่ตั้งกองหรือเป็นบุตรผู้ที่มีหลักฐาน

3. ต้องได้รับความยินยอมของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ความยินยอมอันนี้ ต้องให้ผู้สมัครนำมาเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อป้องกันความเข้าใจผิดต่าง ๆ

ต้องเข้าใจว่าการที่จะเป็นลูกเสือนั้น โดยความมุ่งหมายจะสนองพระเดชพระคุณ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และจะรักษาชาติบ้านเมือง เมื่อเข้าใจความใน 4 ข้อนี้แล้ว จึงจะรับเข้าเป็นสำรองได้¹

¹ ประยุทธ์ สิทธีพันธ์, "ข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือฉบับแรกของไทย", ลูกเสือ 4 แฉกคืน (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ร่วมชาว) (ม.ป.ป.) หน้า 11 - 15.

หลักสำคัญของการลูกเสือ (Fundamental Principles of Scouting)
 ดังนี้คือ ตามข้อ 4 แห่งธรรมนูญของสมาพันธ์ลูกเสือโลกมีบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักสำคัญของลูกเสือไว้
 8 ประการดังนี้

1. หน้าที่ต่อพระผู้เป็นเจ้า / ศาสนา (Duty to God / Religion)
2. ความจงรักภักดีต่อประเทศของตนเอง (Loyalty to one's own country)
3. ความสหประชาในมิตรภาพและความเป็นพี่น้องของลูกเสือทั่วโลก (Relief in World Friendship and Brotherhood)
4. การบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น (Service to others)
5. การยอมรับและปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ (Acceptance and adherence to the Scout Promise and Law)
6. การเข้าเป็นสมาชิกด้วยความสมัครใจ (Voluntary membership)
7. ความเป็นอิสระระดมพรรคอิทธิพลทางการเมือง (Independence of all political influence)
8. มีกำหนดการพิเศษสำหรับฝึกอบรมเด็กชาย และคนหนุ่ม เพื่อให้เป็นพลเมืองที่
 รู้จักหน้าที่รับผิดชอบ โดยอาศัยวิธีการดังต่อไปนี้เป็นรากฐาน คือ
 ระบบหมู่ และระบบกลุ่ม โดยเป็นการช่วยกันทำงานระหว่าง ผู้กำกับ
 นายหมู่ และลูกหมู่ (The Patrol and Group System)
 การทดสอบเป็นขั้น ๆ และเครื่องหมายวิชาพิเศษ (A graded series
 of tests and proficiency badges)
 กิจกรรมกลางแจ้ง (Open - air activities) ¹

¹ อภัย จันทวิมล, "สาระสำคัญของลูกเสือ," (พิมพ์คัด)

หลังจากที่กองลูกเสือไทยได้ถูกยุบเลิกแล้วประมาณ 6 - 7 เดือน ก็เป็นที่รู้จักกันในนานาประเทศว่า พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงไว้ในกิจการลูกเสือเป็นอย่างดีด้วยตนเอง มีสเตอร์ ซิดนีย์ ริเชส (Sidney Riches) ผู้กำกับกองลูกเสือที่ 4 กรุงเทพมหานคร ภาคตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งตั้งอยู่ที่ 55 ถนนบอลแคมปาร์ค เอส กับลิว 12 ถนนคอนโม่มีหนังสือกราบบังคมทูลเข้ามาว่า ไทกราบข่าวว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชหฤทัยนิยม และเล็งเห็นคุณประโยชน์ของการทั้งเสือป่าและลูกเสือ กองลูกเสืออังกฤษซึ่งเขาเป็นผู้บังคับบัญชาควบคุมอยู่ ได้ตั้งขึ้นเป็นหลักฐานแก่พุทธศักราช 2451 กิจการได้เจริญมั่นคงยิ่งขึ้นเป็นลำดับมา

บัดนี้มีความประสงค์ กราบบังคมทูลพระกรุณาขอัญเชิญพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นองค์อุปถัมภ์ และขอพระราชทานพระบรมราชานุญาต ชื่อนานามกองลูกเสือซึ่งเขาบังคับบัญชาอยู่นี้ว่า "กองลูกเสือรักษาพระองค์พระเจ้าแผ่นดินสยาม" (The King of Siam's Own Boy Scout Group)

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ก็ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาต ใ้ชื่อนานามกองลูกเสือที่ 8 กรุงเทพมหานคร ภาคตะวันตกเฉียงใต้ เป็นกองลูกเสือรักษาพระองค์ และทรงรับเป็นองค์อุปถัมภ์ตามความประสงค์ ซึ่งนับว่าเป็นเกียรติยศอย่างยิ่งแก่ประเทศไทยและลูกเสือไทยทั้งหมด ลูกเสืออังกฤษกองนี้คิดเครื่องหมายช้าง เมื่อที่แขนทั้งสองข้าง อันยังปรากฏสืบมาคร่าวเท่าถึงปัจจุบันนี้¹

สำหรับในประเทศไทยเรานั้น ลูกเสือกองแรกของประเทศได้ตั้งขึ้นที่โรงเรียนมหาดเล็กหลวง (คือโรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัยปัจจุบันนี้) จึงได้นามว่า "กองลูกเสือกรุงเทพฯ ที่ 1" ปรากฏว่าไ้ทรงเอาเป็นพระราชธุระในการอบรมสั่งสอน ตลอดจนการดำเนินงานทั่ว ๆ ไปของกองลูกเสือนี้โดยตรง ทั้งนี้ทรงหวังจะให้เป็นแบบอย่างสำหรับโรงเรียนอื่น ๆ หรือสถานที่ต่าง ๆ

¹ ประยุทธ์ สิทธิพันธ์, "กองลูกเสือพระองค์ในระเทศอังกฤษ", ลูกเสือ 4 แผ่นดิน (กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์รวมข่าว) (ม.ป.ป.) หน้า 28.

ที่มีความประสงค์จะตั้งกองลูกเสือขึ้น โดยยึดเป็นบรรทัดฐานในการดำเนินงานของตนต่อไป ในการนี้ไ้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดพิมพ์พระบรมราโชวาทที่พระราชทานแก่เสื่อป่า และพระราชนิพนธ์ธรรมสังฆนิติน เพื่อเจ้าหน้าที่จะได้นำไปอบรมสั่งสอนนักเรียนที่สมัครเป็นลูกเสือต่อไป

ครั้นต่อมาเมื่อวันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2454 ก็ให้พระราชทานพระบรมราชโองาสให้กองลูกเสือกรุงเทพที่ 1 หรือโรงเรียนมหาดเล็กหลวงกองนี้ได้เข้าเฝ้าฯ ถวายสัตย์ปฏิญาณตนต่อสมเด็จพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในโอกาสนั้นผู้กำกับได้ฝึกหัดลูกเสือถวายตัว และได้มีการสอบวิชาลูกเสือตามแบบที่ไ้ทรงพระราชนิพนธ์ไว้สำหรับสั่งสอนเสื่อป่าและลูกเสือ ครั้นแล้วในโอกาสนั้นเอง ก็ให้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามกองลูกเสือโรงเรียนมหาดเล็กหลวง ซึ่งเป็นกองแรกในประเทศไทยที่ไ้จัดตั้งขึ้นนี้ว่า "กองลูกเสือหลวง"

ต่อมาในวันที่ 16 กันยายน นั้นเอง ก็ให้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานธงรูปพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ให้เป็นธงประจำกองของลูกเสือหลวงกองนี้ ซึ่งไ้ตามเสด็จพระราชดำเนินประพาสพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2458 นั้น และให้พระราชทานในโอกาสคราวประกอบพิธีถือน้ำพิเศษของกองเสื่อป่ามณฑลนครราชสีมา โดยนายหมู่โทหลวงอภิรักษ์ราชฤทธิ์ อาจารย์โรงเรียนมหาดเล็กหลวงเป็นผู้รับพระราชทาน

เมื่อขอบังคับลักษณะปกครองลูกเสือ พระบรมราโชวาทปลุกใจ และแบบสั่งสอนเสื่อป่าและลูกเสือ ได้มีการจัดพิมพ์ขึ้นเพื่อใช้เป็นหลักในการสั่งสอนอบรมลูกเสือเป็นที่เรียบร้อยแพร่หลายแล้ว เจ้าหน้าที่ของกรมศึกษาธิการในกระทรวงธรรมการได้เริ่มฝึกฝนผู้ที่จะเป็นผู้กำกับและรองผู้กำกับ เพื่อนำไปฝึกฝนนักเรียนตามโรงเรียนในกรุงเทพ ฯ ต่อไป ในไม่ช้าก็ปรากฏว่ามีผู้ที่จะเป็นผู้กำกับและรองผู้กำกับทวีจำนวนมากขึ้น จึงทำให้สามารถนำไปสั่งสอนอบรมนักเรียนใหม่ ความรู้ในวิชาลูกเสือมากขึ้นตามไปด้วย และจากการนี้เองจึงยังผลให้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งกองลูกเสือเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ จำนวนลูกเสือไ้ทวีขึ้นทุกที ๆ จนเป็นที่น่าพอพระราชหฤทัย

หลังจากที่ไ้ทรงแต่งตั้งกองลูกเสือหลวง คือกองลูกเสือกรุงเทพที่ 1 ของโรงเรียนมหาดเล็กหลวง แล้ว ยังมีกองลูกเสือกรุงเทพ ฯ ที่ 2 โรงเรียนราชวิทยาลัย เป็นโรงเรียนที่อยู่ใ้พระบรมราชูปถัมภ์โดยตรง

นอกจากนี้ยังมีกอลูกเสือฉลามทลนครชัยศรีที่ ๑ โรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย ที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณเป็นพิเศษ ทั้งนี้เนื่องด้วยแต่ในระหว่างที่เสด็จไปประทับพักแรมที่พระราชวังสนามจันทร์ เมื่อระหว่างเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2458 อันเป็นระยะเริ่มแรกที่ไต่กิ่งกอลูกเสือขึ้น เมื่อได้มีการชำระของเสื่อป่าขึ้นคราวใดก็ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ลูกเสือฉลามทลนครชัยศรีของนี้ เข้าสมทบอยู่ในกอลูกเสือหลวงกรุงเทพฯ เป็นกอลูกเสือรักษาพระองค์ตามเสด็จในเวลาที่ชำระด้วย การไต่ปรากฏว่าลูกเสือของนี้ได้ปฏิบัติกรณหน้าที่พอพระราชหฤทัยเป็นอันมาก ถึงกับออกพระโอษฐ์รับสั่งชมเชยว่า กอลูกเสือฉลามทลนครชัยศรีนี้ปฏิบัติหน้าที่ได้เข้มแข็งและคล่องแคล่วว่องไวเป็นยิ่งนัก อีกทั้งการสอดแนมในเวลาประลองยุทธก็กระทำได้ดียิ่ง จึงได้พระราชทานเงินเป็นจำนวน 60 บาท มาแจกแก่ลูกเสือของนี้ที่ได้เข้าประลองยุทธในโอกาสนั้น เป็นพระมหากรุณาธิคุณพิเศษ

ครั้นต่อมาในวันที่ 17 กุมภาพันธ์ ตกเดียวกัน ก็ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ลูกเสือของนี้ ได้รับพระราชทานเกียรติยศเป็น "ลูกหลวง" อีกกองหนึ่งด้วย กับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้มีสิทธิแต่งตัวสง่าสวยงามเป็นพิเศษกว่าลูกเสือกองอื่น ๆ ด้วยกัน กล่าวคือให้ใช้หมวกเดี่ยวขนนก และมีขลิบเหลืองโดยรอบริมหมวกด้วย และต่อมาเกี่ยวกับนั้น เวลา 16.00 น. ลูกเสือของนี้ได้เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทถวายตัวโดยทั่วหน้ากัน

ลูกเสือฉลามทลนครชัยศรีของนี้ ได้มาเพื่องานฝึกปฏิบัติเป็นที่ชื่นชมของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในเวลาต่อมาอีกหลายประการด้วยกัน

ต่อมาได้มีการแต่งตั้งตำแหน่งนายกลสภกรรมการกลางจัดการลูกเสือแห่งชาติ ซึ่งเดิมพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะทรงดำรงตำแหน่งนี้ด้วยพระองค์ แต่ได้มีพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พลเอก เจ้าพระยารามราฆพ ดำรงตำแหน่งนี้เป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2490 โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการกลางจัดการลูกเสือแห่งชาติ ตามพระบรมบัญญัติลูกเสือพุทธศักราช 2490 ดังนี้คือ

¹ ประยูร สิทธิพันธุ์, "กอลูกเสือแห่งแรกในประเทศไทย", ลูกเสือ 4 แผ่นดิน (กรุงเทพฯ ทานนคร: สำนักพิมพ์รวมชาว) (ม.ป.ป.) หน้า 23 - 24, 30 - 31.

1. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	ดำรงตำแหน่ง	อุปนายก
2. อธิบดีกรมพลศึกษา	ดำรงตำแหน่ง	เลขาธิการ
3. หลวงบริหารศึกษา	ดำรงตำแหน่ง	เหรัญญิก
4. ปลัดกระทรวงมหาดไทย	ดำรงตำแหน่ง	กรรมการ
5. อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ดำรงตำแหน่ง	กรรมการ
6. อธิบดีกรมมหาดไทย	ดำรงตำแหน่ง	กรรมการ
7. อธิบดีกรมอาชีวศึกษา	ดำรงตำแหน่ง	กรรมการ
8. อธิบดีกรมสามัญศึกษา	ดำรงตำแหน่ง	กรรมการ
9. รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	ดำรงตำแหน่ง	กรรมการ
10. พลตรี สุทธิ สุทธิสารกรม	ดำรงตำแหน่ง	กรรมการ
11. พระศรีวงศาร วิศว์กรม	ดำรงตำแหน่ง	กรรมการ
12. พระยาประมวลิชาพล	ดำรงตำแหน่ง	กรรมการ
13. พระยาปริชานุสาสน์	ดำรงตำแหน่ง	กรรมการ
14. พระยาภรตราชา	ดำรงตำแหน่ง	กรรมการ ¹

สรุปเหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับกิจการ ลูกเสือของไทยโดยสังเขปได้ดังนี้คือ

ในปีพุทธศักราช 2454

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงสถาปนาคณะลูกเสือไทยขึ้นเมื่อวันที่

1 กรกฎาคม 2454

กองลูกเสือกองแรกได้จัดตั้งขึ้นที่โรงเรียนมหาดเล็กหลวง เป็นกองลูกเสือใน
พระองค์ เรียกว่า กองลูกเสือกรุงเทพฯ ที่ 1

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระราชทานคติพจน์ให้แก่คณะ
ลูกเสือว่า "เสียชีพอย่าเสียสัตย์" ซึ่งยังคงเป็นคติพจน์ของคณะลูกเสือแห่งชาติจนถึงทุกวันนี้

¹ เรื่องเดียวกัน หน้า 374.

อนึ่ง พระองค์ท่านได้ทรงพระราชนิพนธ์บทละครพูดเรื่อง "หัวใจนักรบบ" เพื่อส่งเสริมกิจการลูกเสือและ
 ได้ทรงแต่งบทประพันธ์ ซึ่งคณะลูกเสือได้นำมาเป็นบทเพลงสำหรับลูกเสือหลายเพลง เช่น
 เพลงสยามานุสติ เพลงรักชาติบ้านเมือง และเพลง "ไทยรวมกำลังตั้งมั่น" เป็นต้น

ในปีพุทธศักราช 2459

ตั้งโรงเรียนผู้กำกับลูกเสือในพระบรมราชูปถัมภ์ ณ สโมสรเสือป่า จังหวัดพระนคร

ในปีพุทธศักราช 2463

ส่งผู้แทนไปร่วมการประชุมลูกเสือโลก ครั้งที่ 1 ณ กรุงลอนดอน โดยมีนายสวัสดิ์
 สุนิทร เป็นหัวหน้าคณะ

ในปีพุทธศักราช 2465

คณะลูกเสือไทยสมัครเข้าเป็นสมาชิกของสมาชิกลูกเสือโลกกลุ่มแรก ซึ่งมีรวมทั้งสิ้น
 31 ประเทศ และถือว่าเป็นสมาชิกผู้ริเริ่ม (Foundation Members) การจัดตั้ง
 คณะลูกเสือโลก

ในปีพุทธศักราช 2467

ส่งผู้แทนไปร่วมการประชุมลูกเสือโลกครั้งที่ 2 โดยมีพระยาภรตราชา เป็นหัว
 หนาคณะ

ในปีพุทธศักราช 2470

มีการชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ 1 ณ พระราชอุทยานสราญรมย์ จังหวัดพระนคร
 มีลูกเสือและผู้บังคับบัญชาลูกเสือเข้าร่วมชุมนุม 1,836 คน

ในปีพุทธศักราช 2472

ส่งผู้แทนไปร่วมการประชุมลูกเสือโลก ครั้งที่ 3 ณ ประเทศอังกฤษ โดยมี
 นายนาค เทพหัสดิน เป็นหัวหน้าคณะ

ในปีพุทธศักราช 2473

มีการชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ 2 ณ พระราชอุทยานสราญรมย์ จังหวัดพระนคร
 มีลูกเสือและผู้บังคับบัญชาลูกเสือเข้าร่วมชุมนุม 1,955 คน และมีผู้แทนคณะลูกเสือผู้ไปเข้าร่วมชุมนุม
 กวญ 22 คน

ในปีพุทธศักราช 2474

ตั้งโรงเรียนผู้กำกับลูกเสือขึ้นใหม่ ณ พระรามราชนิเวศน์ (พระราชวังบ้านปืน)
จังหวัดเพชรบุรี โดยมีมหาอำมาตย์ตรี พระยาสุรพันธ์เสนีย์ เป็นผู้อำนวยการ
ส่งผู้แทนไปร่วมการประชุมลูกเสือโรเวอร์ครั้งแรกแห่งโลก ณ เมืองคานเคอ สก็อต
โดยมี นายอภัย จันทวิมล เป็นหัวหน้าคณะ

ในปีพุทธศักราช 2476

ส่งผู้แทนไปร่วมการประชุมลูกเสือโลก ครั้งที่ 4 ณ ประเทศอังกฤษ โดยมี
นายอภัย จันทวิมล เป็นหัวหน้าคณะ

ปีพุทธศักราช 2478

ส่งผู้แทนไปร่วมการประชุมลูกเสือโรเวอร์ ครั้งที่ 2 ณ ประเทศสวีเดน โดยมี
นายกอง วิสุทธารมณ เป็นหัวหน้าคณะ

ในปีพุทธศักราช 2480

ส่งผู้แทนไปร่วมการประชุมลูกเสือโลก ครั้งที่ 5 ณ ประเทศเนเธอร์แลนด์ โดยมี
นายวิทย์ สีวะศรียานนท์ เป็นหัวหน้าคณะ

ในปีพุทธศักราช 2482

ประกาศใช้พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2482 กำหนดให้มีการจัดตั้งลูกเสือ
สมุทรสาครขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทย

ในปีพุทธศักราช 2486

มีพระราชบัญญัติยุวชนแห่งชาติ จัดตั้งองค์การยุวชนแห่งชาติขึ้น มีการจัดตั้งหน่วย
ยุวชนทหารซึ่งมีการฝึกใช้อาวุธแบบทหาร และได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลในสมัยนั้นอย่างดี
บางจังหวัดเช่น สกลนคร อุบลราชธานี ได้จัดให้มีการชุมนุมลูกเสือจังหวัดขึ้น

ในปีพุทธศักราช 2490

มีพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติยุวชนแห่งชาติ พุทธศักราช 2486

มีพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2490

ในปีพุทธศักราช 2496

เริ่มดำเนินการสร้างค่างูเลื้อยศิริราช โดยใช้งบประมาณแผ่นดินจัดซื้อที่ดินบริเวณหลังเขาซากแซก ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี เนื้อที่ 88 ไร่ 58 ตารางวา ราคา 304,000 บาท

ในปีพุทธศักราช 2497

มีการชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ 3 ณ สนามกีฬาแห่งชาติ จังหวัดพระนคร มีลูกเสือและผู้บังคับบัญชาลูกเสือเข้าร่วมชุมนุม 5,155 คน

ในปีพุทธศักราช 2500

ส่งผู้แทนจากประเทศไทยไปร่วมการประชุมลูกเสือโลก ครั้งที่ 9 ณ ประเทศอังกฤษ เพื่อเฉลิมฉลองอายุครบ 100 ปี ของ ลอร์ด เบเคน - เทาเวลล์ โดยมีนายสว่าง วิจักขณ์ เป็นหัวหน้าคณะ

ในปีพุทธศักราช 2501

ทำการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรองชั้นความรู้เบื้องต้นครั้งแรก ตามหลักสูตรของกิลเวลล์ปาร์ค

จัดตั้งกองลูกเสือสำรองกองแรกในประเทศไทย เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2501

ส่งผู้แทนไปร่วมการประชุมสมัชชาลูกเสือภาคตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ 1 ณ เมืองบาเกียว ประเทศฟิลิปปินส์ โดยมีนายสว่าง วิจักขณ์ เป็นหัวหน้าคณะ

ในปีพุทธศักราช 2502

ส่งผู้แทนไปร่วมการประชุมลูกเสือโลก ครั้งที่ 10 ณ ประเทศฟิลิปปินส์ โดยมี นาย อุดล สุวรรณผล เป็นหัวหน้าคณะ

ในปีพุทธศักราช 2503

เปิดการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรองชั้นลูกแมจ์ ครั้งที่ 1 ณ ค่ายพระตำหนักอ่างศิลา จังหวัดชลบุรี

ส่งผู้แทนไปร่วมการประชุมสมัชชาลูกเสือภาคตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ 2 ณ กรุงแวงกุน ประเทศพม่า โดยมี นายแพทย์ แสง สุทธิพงศ์ เป็นหัวหน้าคณะ

ในปีพุทธศักราช 2504

เปิดการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญ ขั้นสูงแบบจำลอง ครั้งที่ 1 ณ ค่ายลูกเสือ วชิราวุธ

จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ นายกรัฐมนตรี วางศิลาฤกษ์ศาลาวชิราวุธ จังหวัดพระนคร เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2504 เพื่อใช้เป็นสำนักเลขาธิการ ที่พักของลูกเสือ และร้านลูกเสือ

มีการชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ 4 ณ สวนลุมพินี จังหวัดพระนคร มีลูกเสือและผู้นำบังคับบัญชาลูกเสือเข้าร่วมชุมนุม 5,539 คน กับมีลูกเสือต่างประเทศเข้าร่วมชุมนุมควย 10 ประเทศ จำนวน 348 คน

ในปีพุทธศักราช 2505

เปิดการอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นผู้ให้การฝึกอบรม ครั้งที่ 9 ของภาคตะวันออกเฉียงใต้ (9th Far East Training the Team Course) ณ ค่ายวชิราวุธ

พลเอก ถนอม กิตติขจร รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธีเปิดค่ายลูกเสือ วชิราวุธ เมื่อวันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2505 ค่าก่อสร้างทั้งสิ้นรวมเป็นเงิน 4,300,000 บาท

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงประกอบพิธี เปิดศาลาวชิราวุธ เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2505 ค่าก่อสร้างเป็นเงิน 1,820,000 บาท

มีการประชุมสมัชชาลูกเสือภาคตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ 3 ณ ศาลาดนตรีธรรม จังหวัดพระนคร เมื่อวันที่ 5 - 12 ธันวาคม พ.ศ. 2505

ในปีพุทธศักราช 2506

จัดตั้งกองลูกเสือวิสามัญ (Rover Scouts) เป็นครั้งแรกในประเทศไทย เมื่อวันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2506

เปิดการอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นผู้ให้การฝึกอบรม ครั้งที่ 11 ของภาคตะวันออกเฉียงใต้ (11th Far East Training the Team Course) ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ โดยมี

นายจอห์น เชอแมน ผู้บังคับการค่ายฝึกอบรมกิลเวลล์ปาร์ค มาเป็นผู้ช่วยการฝึกอบรมด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 21 - 25 กันยายน พ.ศ. 2506

เปิดการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือวิสามัญชั้นลูกแมจจ์ ครั้งที่ 1 ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ ระหว่างวันที่ 2 - 9 กันยายน พ.ศ. 2506

เปิดการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือรุ่นใหญ่ ชั้นลูกแมจจ์ ครั้งที่ 1 ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2506 ค่ายพยาบาลหลังนี้ ทรงบริจาคเงินค่าก่อสร้างค่ายพระองค์เองเป็นเงิน 150,000 บาท

ส่งผู้แทนไปร่วมการประชุมลูกเสือโลก ครั้งที่ 11 ณ ประเทศกรีซ โดยมี นายแพทย์ อดิศักดิ์ เป็นหัวหน้าคณะ

ในปีพุทธศักราช 2507

ประกาศใช้พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507

ได้รับงบประมาณ 2,055,000 บาท เพื่อจัดซื้อที่ดินขยายบริเวณค่ายลูกเสือวชิราวุธ อีก 306 ไร่ 3 งาน 14 ตารางวา รวมเป็นเนื้อที่ค่ายลูกเสือวชิราวุธ 394 ไร่ 3 งาน 77 ตารางวา

ในปีพุทธศักราช 2508

ประชุมสภาลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ 1 ณ ศาลาสันติธรรม จังหวัดพระนคร ระหว่างวันที่ 1 - 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2508

จดทะเบียนกองลูกเสือสามัญ เหล่าสมุทรกองแรก ณ โรงเรียนสตรีหิม เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม พ.ศ. 2508

มีการประชุมลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ 5 ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ

ในปีพุทธศักราช 2509

คณะลูกเสือไทยบริจาคเงิน 924 ปอนด์ 10 ชิลลิง 6 เพนนี สร้างพุทธศาลา ณ กิลเวลล์ปาร์ค ประเทศอังกฤษ ซึ่งต่อมาได้มีพิธีเปิด เมื่อวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2511

จดทะเบียนกองลูกเสือสามัญเหล่าอากาศกองแรก ณ ศูนย์พัฒนาเครื่องบินเล็ก
เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2509

ในปีพุทธศักราช 2510

มีการเริ่มจัดสร้างและประกอบพิธีเปิดค่ายลูกเสือประจำจังหวัด และอำเภอต่าง ๆ
โดยสำนักงานสลากรีนแမ်း ๆ ให้เงินอุดหนุนจังหวัดละ 100,000 บาท

มีการส่งผู้แทนไปร่วมการประชุมลูกเสือโลก ครั้งที่ 12 ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา
โดยมี นายปัญญา สมบูรณ์ศิลป์ เป็นหัวหน้า

ในปีพุทธศักราช 2511

มีพิธีเปิดสระว่ายน้ำ "ชาติตระการโกศล" ที่ค่ายลูกเสือวชิราวุธ เมื่อวันที่ 10
พฤษภาคม พ.ศ. 2511 สระว่ายน้ำสร้างควยเงินบริจาคของสำนักงานสลากรีนแမ်း ๆ
เป็นเงิน 595,500 บาท

ในปีพุทธศักราช 2512

มีการชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ 6 ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ

มีการซื้อที่ดินเพื่อขยายบริเวณค่ายลูกเสือวชิราวุธ ครั้งที่ 2 เนื้อที่ 40 ไร่ 3 งาน
24 ตารางวา ควยเงินสำนักงานสลากรีนแမ်းรัฐบาล 236,010.73 บาท รวมเป็นเนื้อที่ค่าย
ลูกเสือวชิราวุธทั้งหมด 435 ไร่ 3 งาน 1 ตารางวา

ในปีพุทธศักราช 2514

มีการชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ 7 ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ เพื่อเป็นการเฉลิม
ฉลองคณะลูกเสือไทย มีอายุครบ 60 ปี

เปิดการฝึกอบรมวิทยากรผู้กำกับลูกเสือชั้นผู้ให้การฝึกอบรมแห่งชาติ ครั้งที่ 1
(National Trainers' Course) ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ

มีการฝึกอบรมลูกเสือชาวบ้านเป็นครั้งแรก

มีการส่งผู้แทนไปร่วมการประชุมลูกเสือโลก ครั้งที่ 13 ณ ประเทศญี่ปุ่น โดยมี นายสว่าง วิจักขณ์ เป็นหัวหน้าคณะ

ในปีพุทธศักราช 2515

มีการสัมมนาเจ้าหน้าที่ลูกเสือประจำสำนักงาน (National Headquarters Seminar) ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ

ในปีพุทธศักราช 2516

กระทรวงศึกษาธิการมีคำสั่งลงวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2516 ให้นำวิชาลูกเสือเข้าอยู่ในหลักสูตรของโรงเรียน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงประกอบพิธีเปิดพระบรมรูป พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ บริเวณคานหาค่ายลูกเสือวชิราวุธ ในวันที่ 23 พฤศจิกายน และทรงประกอบพิธีเปิดการประชุมลูกเสือแห่งชาติครั้งที่ 8 ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ ระหว่างวันที่ 23 - 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2516 มีลูกเสือและผู้นำคัมภีร์ลูกเสือเข้าร่วมชุมนุม 4,968 คน กับมีลูกเสือต่างประเทศเข้าร่วมชุมนุมด้วย 8 ประเทศ รวม 256 คน

ในปีพุทธศักราช 2518

มีการส่งผู้แทนไปร่วมการประชุมลูกเสือโลก ครั้งที่ 1 ณ ประเทศนอร์เวย์ โดยมี นายเชต โศทรวิชัย เป็นหัวหน้าคณะ

การจัดดำเนินงานกิจการลูกเสือในปัจจุบันมีโครงสร้างของการลูกเสือไทย ดังปรากฏในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 และข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติซึ่งอาจสรุปได้ดังนี้

1. คณะลูกเสือแห่งชาติ ประกอบด้วยบรรดาคณะลูกเสือทั้งปวง ผู้บังคับบัญชาผู้ตรวจการลูกเสือ กรรมการลูกเสือ และเจ้าหน้าที่ลูกเสือ (มาตรา 5)
2. คณะลูกเสือแห่งชาติเป็นนิติบุคคล (มาตรา 6)
3. พระมหากษัตริย์ทรงเป็น พระประมุขของคณะลูกเสือแห่งชาติ (มาตรา 8)

4. สภาลูกเสือแห่งชาติ ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี เป็นสภานายก รองนายกรัฐมนตรี เป็นอุปนายก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย อธิบดีกรมการปกครอง ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ อีกไม่น้อยกว่า 30 คน แต่ไม่เกิน 50 คน ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งอธิบดีกรมพลศึกษาเป็นกรรมการและเลขาธิการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี และเมื่อพ้นตำแหน่งอาจทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งอีกได้ (มาตรา 13)

สภาลูกเสือแห่งชาติมีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

1. วางนโยบายเพื่อความมั่นคง และความเจริญก้าวหน้าของคณะลูกเสือแห่งชาติ
2. พิจารณารายงานประจำปีของคณะลูกเสือแห่งชาติ
3. ให้คำแนะนำในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

(มาตรา 12)

โดยปกติมีการประชุมสภาลูกเสือแห่งชาติปีละครั้ง ในต้นเดือนกรกฎาคมของทุกปี ระยะเวลาประชุมครั้งละ 3 - 5 วัน

5. คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นรองประธาน และมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ อีกไม่เกิน 15 คน ซึ่งนายกสภาแต่งตั้งอธิบดีกรมพลศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ

(มาตรา 17)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี และเมื่อพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ (มาตรา 15)

คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติมีอำนาจและหน้าที่บริหารกิจการของคณะลูกเสือแห่งชาติโดยทั่วไป ประธานคณะกรรมการบริหาร ฯ เป็นผู้กระทำการในนามคณะลูกเสือแห่งชาติ และเพื่อการนี้จะมอบอำนาจให้กรรมการคนหนึ่งคนใดปฏิบัติกิจการ เฉพาะอย่างแทนก็ได้

6. สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ตั้งอยู่ที่ศาลาข้าราชการ
ถนนพระราม 1 หน้าสนามกีฬาแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร มีเลขาธิการ คณะกรรมการบริหารฯ
เป็นผู้อำนวยการรับผิดชอบ และมีเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ เป็นผู้ช่วย เช่น

ผู้ตรวจการลูกเสือฝ่ายต่างประเทศ

ผู้ตรวจการลูกเสือฝ่ายฝึกอบรมแห่งชาติ

ผู้ตรวจการลูกเสือฝ่ายประชาสัมพันธ์

ผู้ตรวจการลูกเสือฝ่ายพัฒนาชุมชน

ผู้ตรวจการลูกเสือฝ่ายจัดหาทุน

ผู้ตรวจการลูกเสือประจำเขตศึกษา 12 เขต

เจ้าหน้าที่กองลูกเสือ พลศึกษา

7. งานลูกเสือในระดับจังหวัด

ในจังหวัดหนึ่งให้จัดระเบียบการปกครองลูกเสือตามเขตจังหวัด (มาตรา 22)
ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด และศึกษาธิการ เป็นรอง
ผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด มีหน้าที่บริหารการลูกเสือในจังหวัด (มาตรา 26)

สำหรับกรุงเทพมหานคร มีระเบียบการปกครองลูกเสือเป็นพิเศษ ตามข้อบังคับ
คณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ พ.ศ. 2509 ข้อ 136-
140 โดยอนุโลม

สโมสรลูกเสือแต่ละแห่งจะต้องจดทะเบียนเป็นสมาคมในส่วนกลาง อยู่ในความ
ดูแลของ เลขาธิการ คณะกรรมการบริหารฯ ส่วนสโมสรลูกเสือในจังหวัดต่าง ๆ อยู่ในความดูแล
ของผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด

แต่ละจังหวัดมีคณะกรรมการลูกเสือจังหวัด ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัด เป็น
ประธาน ศึกษาธิการจังหวัดเป็นรองประธาน นายอำเภอเป็นกรรมการ และกรรมการอื่นอีกไม่
น้อยกว่า 15 คน แต่ไม่เกิน 30 คน ซึ่งประธานคณะกรรมการบริหารฯ แต่งตั้ง

ประธานคณะกรรมการบริหารฯ อาจแต่งตั้งกรรมการลูกเสือพิเศษประจำจังหวัด
ได้ (มาตรา 23)

คณะกรรมการลูกเสือจังหวัดอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี และเมื่อพ้นจากตำแหน่ง อาจได้รับแต่งตั้งอีก (มาตรา 25)

คณะกรรมการลูกเสือจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

1. ส่งเสริมความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าของการลูกเสือในจังหวัด
2. พิจารณารายงานประจำปีของลูกเสือจังหวัด
3. ให้คำแนะนำผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัดในการปฏิบัติงานลูกเสือ

8. งานลูกเสือในระดัอำเภอ

ในอำเภอหนึ่งให้จัดระเบียบการปกครองลูกเสือตามเขตอำเภอ (มาตรา 28)

นายอำเภอเป็นผู้อำนวยการลูกเสืออำเภอ และศึกษาธิการอำเภอเป็นรองผู้อำนวยการ มีหน้าที่บริหารการลูกเสือในอำเภอ (มาตรา 32)

แต่ละอำเภอมีคณะกรรมการลูกเสืออำเภอ ประกอบด้วยนายอำเภอเป็นประธาน ศึกษาธิการอำเภอเป็นรองประธาน และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่า 10 คน และไม่เกิน 20 คน ซึ่งประธานคณะกรรมการบริหาร ๗ แต่งตั้ง

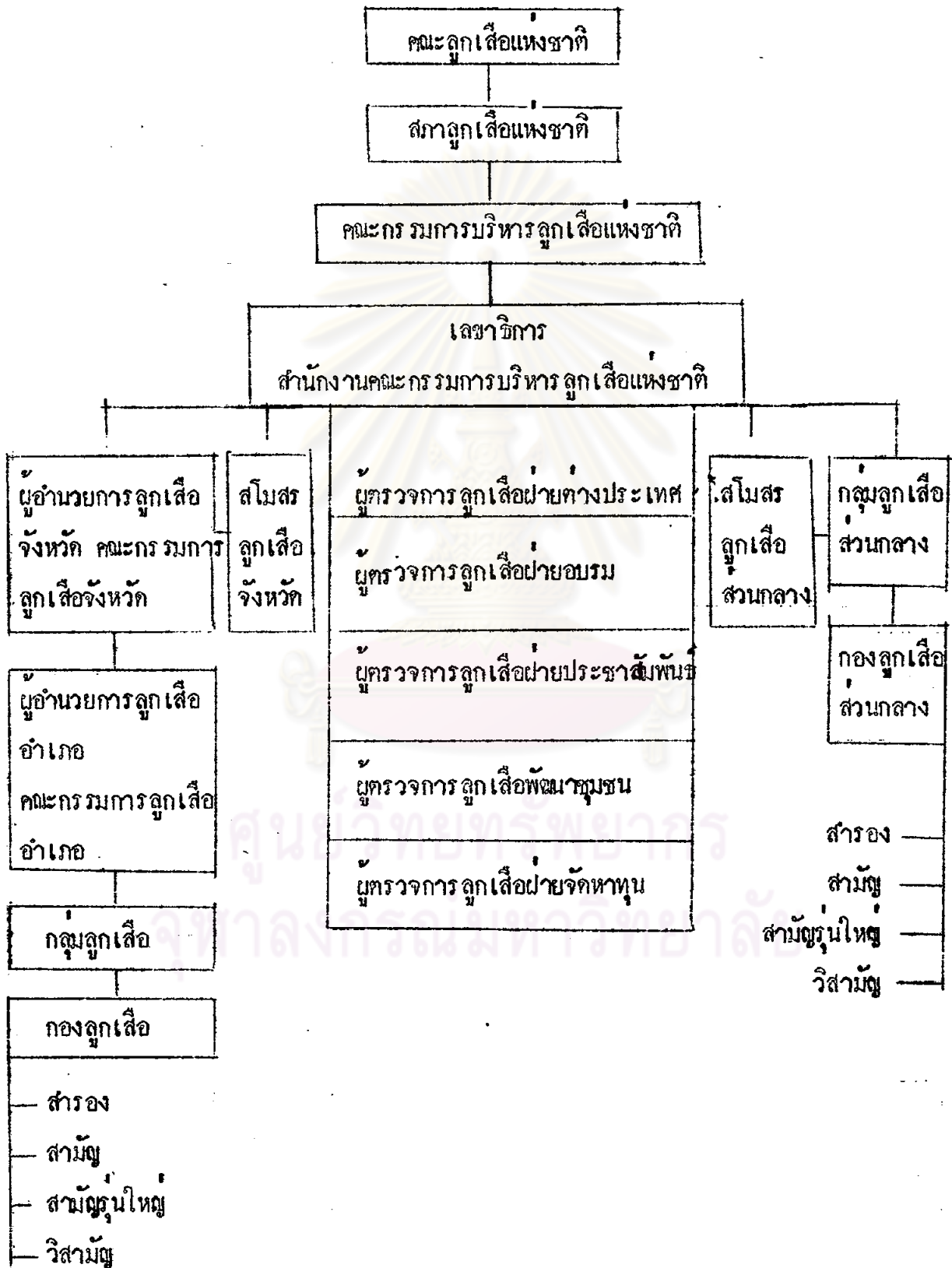
ประธานคณะกรรมการบริหาร ๗ อาจแต่งตั้งกรรมการลูกเสือพิเศษประจำอำเภอได้ (มาตรา 29)

คณะกรรมการลูกเสืออำเภออยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี และเมื่อพ้นจากตำแหน่ง อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ (มาตรา 31)

คณะกรรมการลูกเสืออำเภอมีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

1. ส่งเสริมความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าของการลูกเสือในอำเภอ
2. พิจารณารายงานประจำปีของลูกเสืออำเภอ
3. ให้คำแนะนำผู้อำนวยการลูกเสืออำเภอในการปฏิบัติงานลูกเสือ

แบบภูมิโครงสร้างของคณะลูกเสือไทย

การจัดฝึกอบรมลูกเสือโตจักษ์โดยยึดหลักเพื่อให้เด็กเป็นพลเมืองดี คือ เป็นบุคคลที่มีเกียรติเชื่อถือได้ มีระเบียบวินัย สามารถบังคับใจตนเอง สามารถพึ่งตนเอง ทั้งสามารถและเต็มใจที่จะช่วยเหลือชุมชน และบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น

ในการวางแผนฝึกอบรมลูกเสือ บี - พี โตคำนึงถึงตัวเด็กและความต้องการของเด็กเป็นสำคัญ กล่าวโดยย่อ สิ่งที่เด็กต้องการมี 5 อย่าง คือ

1. ความผจญภัย (Adventure) โตแก่การเรียนรู้เรื่องใหม่ ๆ ที่ตื่นเต้น และไม่คาดหมายมาก่อน
2. โตเพื่อน (Comradeship) โตแก่การที่มีเด็กอื่นเป็นเพื่อน
3. โลกนันทนาการ (The Outdoor World) โตแก่การที่ได้มีโอกาสใช้ชีวิตกับโลกภายนอกประกอบด้วย ป่า เขา ลำธาร และทุ่งนา
4. การสนุก (Good Fun) โตแก่ความสนุกสนานในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ
5. สุขสม (A Feeling of Achievement) โตแก่ความรู้สึกภูมิใจในการที่ตนได้ทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งจนประสบความสำเร็จ¹

ดังนั้น บี - พี จึงได้เอาความต้องการและสิ่งที่เด็กทั้งหลายชอบกระทำมาเป็นพื้นฐานในการวางแผนทางการฝึกอบรมลูกเสือ ซึ่งมีผู้ใหญ่เป็นผู้ให้คำแนะนำ และมีวิธีการฝึกอบรมที่สนุกสนานดึงดูดใจเด็ก และมีระดับสูงขึ้นตามลำดับเพื่อให้เหมาะสมกับจิตใจและวัยของเด็กที่กำลังเติบโต.

แนวทางการฝึกอบรมลูกเสือซึ่งบัญญัติไว้ในข้อ 2 แห่งธรรมนูญของสมาชิกลูกเสือโลกมีดังนี้ คือ

1. ให้เด็กเข้าเป็นสมาชิกของคณะลูกเสือ ด้วยความสมัครใจโดยมีผู้ใหญ่เป็นผู้แนะนำ และจัดให้ลูกเสือฝึกการปกครองตนเองเพิ่มขึ้นโดยลำดับตามสมควรแก่วัย

¹ อภัย จันทวิมล, "สาระสำคัญของลูกเสือ", (อัครสาเนา)

2. เปิดให้ลูกเสือมีกิจกรรมและประสบความสำเร็จในการทำงานที่ถูกต้องเนื่องๆ โดยพยายามจัดให้ปฏิบัติในที่กลางแจ้ง เป็นส่วนใหญ่
3. ให้ลูกเสือมีโอกาสบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น
4. ให้ลูกเสือมีความรับผิดชอบสำหรับตนเองและผู้อื่นเพิ่มขึ้นโดยลำดับ เพื่อให้เกิดสมรรถภาพ ความเชื่อมั่นในตนเอง นิสัยที่ดี เชื่อถือได้ . ก็มีความสามารถทั้งในการร่วมมือ และในการเป็นผู้นำ ¹

ในทางปฏิบัติอาจสรุปได้ว่า แนวการฝึกอบรมลูกเสือมีหลักสำคัญอยู่ 9 ประการ ดังนี้

1. เครื่องแบบลูกเสือ

ผู้กำกับพึงสอนให้ลูกเสือเข้าใจว่า เครื่องแบบลูกเสือเป็นเครื่องแบบที่มีเกียรติ เป็นที่รู้จักกันทั่วโลก เป็นเครื่องหมายแห่งความดี ดังนั้นลูกเสือจะต้องพิถีพิถัน ในการแต่งเครื่องแบบลูกเสือที่ถูกตองและสะอาดเรียบร้อยอยู่เสมอ กับทั้งจะต้องประพฤติปฏิบัติตนให้สมกับที่ใคร่ขอว่าเป็นลูกเสือเพื่อเป็นการรักษาชื่อเสียงของตนและของคณะลูกเสือแห่งชาติ รวมทั้งถือว่า เครื่องแบบลูกเสือเป็นเครื่องหมายแห่งความเสียสละในการบำเพ็ญประโยชน์

2. คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ

ผู้กำกับพึงหมั่นฝึกอบรมให้เด็กเข้าใจและปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสืออยู่เสมอ โดยเฉพาะในเรื่องความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ความเป็นพื้นของของลูกเสือทั่วโลก การกระทำที่ต่าง ๆ โดยเน้นให้เห็นว่าผู้เป็นพลเมืองคตินั้นจะต้องกระทำความดี มิใช่เป็นคนดี โดยอยู่เฉย ๆ ไม่ทำอะไร

¹ อภัย จันทวิมล, "แนวการฝึกอบรมลูกเสือ" ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการลูกเสือ (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไพบูลย์การช่าง, 2519) หน้า 10.

3. การบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น

สิ่งนี้เป็นสิ่งที่ทำให้กิจการลูกเสือมีชื่อเสียงและเป็นตัวจูงของบุคคลทั่วไป กล่าวคือ รากฐานของคคิพจนลูกเสือทั้ง 4 ประเภทเกี่ยวกับอุดมคติของลูกเสือในการบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น ดังนี้

คคิพจนของลูกเสือสำรองที่ว่า "ทำดีที่สุด" นั้น หมายความว่า การทำเพื่อคนอื่น หรือเพื่อส่วนรวม เป็นการกระทำที่ดีที่สุด

คคิพจนของลูกเสือสามัญที่ว่า "จงเตรียมพร้อม" นั้น คือ พร้อมที่จะทำความดี พร้อมเพื่อสร้าง พร้อมเพื่อส่วนรวม

คคิพจนของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ว่า "มองไกล" นั้น คือ มองให้เห็นเหตุผล มองให้เห็นคนอื่น มองให้เห็นส่วนรวม และมีใจมองแก่ตัวเองหรือผลประโยชน์ของตัวเอง

คคิพจนของลูกเสือวิสามัญที่ว่า "บริการ" นั้นคือ การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่น และแก่ส่วนรวม

นอกจากนี้ในคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือก็ระบุถึงเรื่องการบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น โดยถือว่าสำคัญมาก แผลงและโอกาสที่ลูกเสือจะบำเพ็ญประโยชน์นั้นควรเริ่มจากสิ่งที่ใกล้ตัวที่สุด ก่อนแล้วจึงขยายให้กว้างขวางออกไปตามวัยและความสามารถของเด็ก โดยเริ่มจาก

1. บ้านของลูกเสือ ควรส่งเสริมให้เด็กมาทำงานในบ้าน หรือบำเพ็ญประโยชน์ต่อครอบครัว เป็นการเพาะนิสัยที่ดีแก่เด็ก

2. โรงเรียนหรือที่ตั้งกองลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือควรส่งเสริมให้เด็กได้ทำงานเป็นประโยชน์ต่อเพื่อน ๆ ต่อห้องเรียน ต่อโรงเรียนให้มากที่สุด โดยสอนให้ลูกเสือตระหนักว่า งานเป็นสิ่งที่มิเกี่ยวข้องกับงานเท่านั้นเป็นเครื่องวัดคุณค่าของคน ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง สร้างเสริมความคิดและสร้างทัศนคติที่ดีให้แก่ลูกเสือ

3. บริเวณใกล้ชิดกับโรงเรียนหรือที่ตั้งกองลูกเสือ เช่น วัดหรือสถานที่ตั้งของศาสนา ที่โรงเรียนหรือกองลูกเสือตั้งอยู่ ควรถือเป็นกิจวัตรให้ลูกเสือบำเพ็ญประโยชน์ โดยเฉพาะใน ด้านความสะอาด ความสวยงาม ควรให้เด็กทำการประจำไม่ไช้นาน ๆ ทำครั้งหนึ่ง

สิ่งเหล่านี้เป็นเพียงงานเริ่มต้นสำหรับการบำเพ็ญประโยชน์ของลูกเสือ ต้องสอน และฝึกหัดลูกเสือให้ทำในแหล่ง เหล่านี้เป็นกิจกรรมเสียก่อน แล้วจึงค่อย ๆ คึกคักไปบำเพ็ญ - ประโยชน์อย่างอื่นที่ไกลออกไปอีก

4. งานสาธารณะ งานส่วนรวม หรืองานในหน้าที่พลเมือง ควรเริ่มด้วยการให้ เด็กเข้าใจว่า ลูกเสือเป็นพลเมืองดี และเป็นหน้าที่ของพลเมืองก็อย่างหนึ่ง คือ การปฏิบัติตาม กฎหมาย และปฏิบัติหน้าที่ของตนทางศีลธรรมและวัฒนธรรม

5. การช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุ การลูกเสือมิใช่เพียงสอนทฤษฎี แต่ยังมี การฝึกอบรมให้ลูกเสือนำทักษะในการให้บริการด้วย โดยเพิ่มหลักเกณฑ์และความรู้ให้สูงขึ้นตามวัย ของเด็ก

4. วิธีฝึกอบรม 5 ชั้น

การศึกษาที่โดยลคมีโซอยู่ที่การ สอนเด็ก แต่อยู่ที่นำให้เด็กรู้จักเรียนโดยตนเอง ซึ่ง บี - พี กล่าวว่ การฝึกอบรมลูกเสืออาจแบ่งออกเป็น 5 ชั้น ดังนี้ คือ

- การเตรียม (Preparation) มีแผนกำหนดงานและอุปกรณ์พร้อม
- การแสดง (Demonstration) แสดงให้เห็นการกระทำและผลที่ได้รับ
- การอธิบาย (Explanation) อธิบายวิธีทำ
- การลอกแบบ (Imitation) ลูกเสือลงมือทำสำหรับตนเอง
- การซักถาม (Interrogation) ผู้สอนถามเด็ก หรือให้เด็กถาม

จะเห็นได้ว่า การฝึกอบรมลูกเสือสอดคล้องกับแนวการสอนใหม่ที่ให้เด็กเรียนโดย การกระทำ (Learning by Doing)

5. ระบบหมู่ (The Patrol System)

ในการฝึกอบรมลูกเสือ มีการแบ่งลูกเสือออกเป็นกอง และแต่ละกองแบ่งออกเป็น หมู่ หมู่ลูกเสือเป็นหน่วยสำคัญในการดำเนินงานของลูกเสือ ไม่ว่าสำหรับการทำงานหรือการเล่น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องวินัยหรือหน้าที่

สิ่งหนึ่งที่มีคุณค่าในการฝึกนิสัยใจคอ คือการอบรมทางด้านความรับผิดชอบให้แก่บุคคล ซึ่งทำได้ทันทีโดยการแต่งตั้งนายหมู่และรองนายหมู่ให้ทำหน้าที่รับผิดชอบในการบังคับบัญชาหมู่ของเขา โดยที่นายหมู่จะต้องควบคุมดูแล และพัฒนาคุณลักษณะของลูกหมู่แต่ละคนโดยมีรองนายหมู่เป็นช่วย

ในการดำเนินงานตามระบบหมู่นี้เป็นการฝึกเน้นในเรื่อง "เชื่อใจเด็ก" (Trust of the Boy) คือมอบหมายงานและหน้าที่ให้เด็กทำจะกลายเป็นสิ่งที่ได้ผล และเป็นທີ່ประจักษ์แก่ลูกเสือ ในขั้นต้นเขาจะได้เรียนรู้ในการตามผู้นำคือนายหมู่ ในระยะต่อมาเมื่อเขาได้รับแต่งตั้งให้เป็นนายหมู่เขาจะได้เรียนรู้การเป็นผู้นำ อาจกล่าวได้ว่า วิธีการลูกเสือได้ผลิตผู้นำในงานสายต่าง ๆ อันสืบเนื่องมาจากความรู้ที่ได้รับมาจากระบบหมู่ของลูกเสือ

6. ระบบเครื่องหมาย (The Badge System)

ลูกเสือทุกคนจะได้รับการฝึกอบรมตามวิธีการของลูกเสือ เมื่อผ่านการทดสอบตามที่กำหนดไว้ จะได้รับเครื่องหมายซึ่งนำมาติดกับเครื่องแบบ เป็นการ เชิดชูเกียรติและแสดงสมรรถภาพของตน

7. กิจกรรมกลางแจ้ง (Outdoor Activities)

บี - พี กล่าวว่า เด็กที่เป็นลูกผู้ชายทุกคนย่อมชอบการผจญภัยและชีวิตกลางแจ้ง ดังนั้นในการฝึกอบรมลูกเสือทุกประเภทจึงถือว่า กิจกรรมกลางแจ้งเป็นเรื่องสำคัญ และควรได้รับการส่งเสริมให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งนี้เป็นการส่งเสริมสุขภาพของลูกเสือด้วย แม้บางครั้งการฝึกอบรมลูกเสือจะต้องกระทำภายในอาคาร แต่กิจกรรมที่เด็กชอบมากและเป็นประโยชน์แก่เด็ก ได้แก่กิจกรรมกลางแจ้ง เช่น ใต้น้ำ ในทุ่งนา ในป่า หรือสวนสาธารณะ ส่วนการเดินทางไกลและแรมคืนมีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกให้ลูกเสือมีความอดทน อยู่ในระเบียบวินัย รู้จักช่วยเหลือตัวเอง รู้จักอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่น ตลอดจนมีโอกาสได้เรียนรู้และเข้าใจวิชาลูกเสืออย่างแจ่มแจ้งควบคู่กับการปฏิบัติจริง

8. เกม (Games)

เกมหรือการเล่นของลูกเสือเป็นอุปกรณ์สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งในการฝึกอบรมลูกเสือทุกประเภท ซึ่งมีประโยชน์ทั้งในทางจิตใจและการบริหารร่างกาย เกมช่วยพัฒนาเด็กในเรื่อง

นิสัยใจคอ ใฝ่หาอารมณ์ดี น้ำใจนักกีฬา การรักหมู่คณะ ความอดทน ระเบียบวินัย และความไม่เห็นแก่ตัว

เกมสำหรับเด็กเล็กมีมากมายหลายอย่าง ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้กำกับจะต้องเลือกเกมที่เหมาะสมแก่วัยให้เด็กเล่น

บี - พี ไกลด์วอว์ในหนังสือ เออส์ ทู สเกอติง (Aids to Scouting) ว่า วัตถุประสงค์อย่างหนึ่งของการลูกเสือ คือ จัดให้มีการเล่นเกมและกิจกรรมต่าง ๆ เป็นศูนย์กลาง เพื่อช่วยส่งเสริมสุขภาพ และช่วยพัฒนานิสัยใจคอของเด็ก เกมเหล่านี้ควรเป็นการเล่นที่สนุกสนาน ซึ่งมีการแข่งขันกันโดยการจัดเล่นเกม อันจะสามารถปลูกฝังนิสัยที่ดีให้แก่เด็ก หลายประการ คือ

ความกล้า (Fluck)

การปฏิบัติตามกติกาการเล่น (Obedience to rules)

วินัย (Discipline)

การบังคับใจตนเอง (Self - control)

ความกระตือรือร้น (Keeness)

ความอดทน (Fortitude)

การเป็นผู้นำ (Leadership)

การเล่นเป็นหมู่โดยไม่เห็นแก่ตัว (Unselfish team play)

9. การร้องเพลง และการเล่นรอบกองไฟ

การร้องเพลงใช้ในโอกาสต่าง ๆ เพื่อเป็นการปลุกใจ คลายอารมณ์ หรือก่อให้เกิดความรื่นรมย์บันเทิงใจ ส่วนการเล่นรอบกองไฟ กระทำในตอนกลางคืนระหว่างที่ลูกเสือเดินทางไกลไปอยู่ค่ายพักแรม ทุกครั้งที่มีการเล่นรอบกองไฟจะมีการร้องเพลงนำ เพลงสลับ การแสดงและเพลงส่งท้าย

การร้องเพลงลูกเสือ ส่วนใหญ่เป็นการร้องเพลงหมู่หรือร้องพร้อม ๆ กัน เพื่อเป็นการส่งเสริมความสามัคคี และช่วยเด็กที่ไม่มั่นใจในการร้องเพลงให้กล้าร้องเพลงยิ่งขึ้น การ

ร้องเพลงเดี่ยวโดยปกติไม่กระทำกันบ่อยนัก นอกจากผู้ร้องจะสามารถร้องเพลงได้เป็นอย่างดี หรือในโอกาสพิเศษ¹

ในการที่ได้ตั้งแนวการฝึกอบรมไว้ 9 ประการนั้นเพื่อบูชาหวังให้ได้ลูกเสือมีลักษณะตาม ที่ต้องการดังนี้

1. มีความจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และรักษาดี ศาสนาจริงๆ ไม่แต่มีความจงรักภักดี และรักษาดีศาสนาแต่ปาก เมื่อถึงคราวจำเป็นยอมพลีชีพเพื่อ ทอสูรราชศัตรู ในเวลาปกติเป็นผู้พยายามประพฤติตามพระราชกำหนดกฎหมาย และเป็นผู้อยู่ใน ภายใต้อำนาจของผู้ปกครอง เห็นคนอื่นขึ้นไปเป็นลำดับ

2. ผู้ที่ใฝ่เตรียมพร้อมทั้งกาย ใจ ทรัพย์ และความรู้ คือเป็นผู้ที่ฝึกหัดในทาง พลศึกษาให้ร่างกายแข็งแรงดวงใจ ถึงคราวจะต้องใช้ก็จะใฝ่กำลังทำได้อย่างใจนึกฝึกใจให้ ได้ ที่ เมื่อได้รับคำสั่งอะไรก็จะทำตามโดยฉะพัตน ด้วยความกล้าหาญองอาจ เป็นผู้รู้จักเก็บหอม รอมริบเมื่อถึงคราวที่จะต้องใช้ทรัพย์ช่วยชาติบ้านเมืองก็จะใฝ่โอกาสช่วยให้เต็มที่ ในเวลาปกติ จะใฝ่ใฝ่สำหรับบำรุงตน ไม่ต้องตกอยู่ในที่เบียดเบียนผู้อื่น ทั้งจะใฝ่ช่วยผู้อื่นที่ตกทุกข์ได้ยากด้วย เป็นผู้ใฝ่หาความรู้สำหรับทำการงาน เมื่อต้องการใฝ่ใฝ่จะใฝ่ใฝ่ได้ เพราะความรู้อยู่เป็นสิ่ง นำ มาซึ่งทรัพย์ด้วยเหมือนกัน

3. เป็นผู้ประกอบด้วยสุจริต 3 ประการ คือ ทำซอญ กล่าวซอญ คิดซอญ ไม่ประทุษร้ายชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สมบัติ และซอญเหน็บใจเขา มีทางใดที่ตนจะช่วยเหลือทำให้ เป็นคุณประโยชน์แก่ชาติ ศาสนา ก็อุทิศทำอย่างนั้นให้เพิ่มน้ำพิกน้ำแรงของตน เลิกกระบวน การกล่าวร้าย ซึ่งก็มีลักษณะเป็น 4 คือ พุกเห็จ ส่อเสียด พยายาม หลอกลวง เป็นผู้ พุกให้ใฝ่จริง เมื่อพุกอะไรออกไปแล้ว ต้องให้เป็นที่เชื่อใฝ่ได้ว่าเป็นความจริง และจะทำจริงไม่ กลับกลอก ชักนำบุคคลให้สามัคคี มีวาจาอ่อนหวาน ว่าขานแต่ในทางที่มีประโยชน์ เช่น

¹ อภัย จันทวิมล, "แนวการฝึกอบรมลูกเสือ", ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับลูกเสือ กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไพบูลย์การช่าง), 2519. หน้า 9 - 17.

แนะนำตักเตือนกันให้ประพฤติในดีชอบ ห้ามใจไม่ให้ยอมไปในทางเป็นคนมีนิสัยมักได้
ซึ่งพยายามป้องกันเขา เห็นผิดเป็นชอบ ถึกแต่ในทางที่ผิดแต่โดยอ้อมฮารี มีความเห็นเที่ยง-
ตรงตามทางที่ผิดหรือชอบ

4. ประพฤติเป็นลูกผู้ชาย คือถึงคราวที่จะต้องเสี่ยงชีวิตเพื่อป้องกันรักษาชาติ
ศาสนา พระมหากษัตริย์ ก็สู้เสี่ยงโดยเต็มใจ นอกจากนั้นโดยปกติก็ต้องถือว่าการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
แก่ผู้อื่นเป็นหน้าที่ของตน ถ้ามีโอกาสจะช่วยเหลือใครสักคนก็ช่วย แม้จะต้องสละความสำเร็จ
ของตน เป็นผู้ที่มีความออกหน้าไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อยทำอะไรทำจริงโดยหน้าร้อนตามาน เมื่อได้รับ
คำสั่งให้ทำอะไรก็ทำ เมื่อได้รับความเจ็บปวดก็ทนไม่ทำเป็นคนใจเสาะ ไม่โกรธง่าย รู้จักยกโทษ
ให้ผู้อื่น และขอโทษผู้อื่นโดยซื่อสัตย์ หากมีความมุ่งหมายที่จะทำอะไรไม่สำเร็จก็ไม่ทอดยอ ถือให้
เป็นสรวะว่า "คงพยายามอีกหนหนึ่ง" เสมอไป

5. เป็นผู้มีสติเห็นยว้างไม่ยอมให้ใจพาไปในทางที่ผิด มีศิริโลกัษปะ เกลี้ยงขัง
และเกรงขามต่อการกระทำชั่ว แม้จะไม่มีใครล่วงรู้ ก็ไม่คิดกระทำเป็นอันขาด

6. เป็นผู้มีปฏิสันถารดีไม่ว่าแก่คนชั้นใด ยิ่งคนที่ชั้นต่ำกว่าตนยิ่งแสดงมาก
ไม่ยกตนข่มท่าน

7. ในการทำงานทั้งปวงเป็นผู้ที่แข็งแรง คือทำอะไรโดยเต็มซอกไม่ลังเลทำงาน
เต็มกำลัง แต่ไม่แข็งกระด้างให้เป็นทีเคะกระระรานผู้อื่น เป็นผู้อ่อนโยน แต่ไม่ใช่อ่อนแอ

8. เป็นผู้มี ความกรุณาแก่สัตว์ แม้จะต้องใช้สัตว์เป็นพาหนะ ก็พยายามที่จะให้
ได้รับความสบายตามสมควร ¹

จากแนวการฝึกอบรมเพื่อให้ได้ลักษณะของลูกเสือตามที่ต้องการนั้น ทางกองลูกเสือ
แห่งชาติได้จัดทำหลักสูตรลูกเสือ และได้รับปรับปรุงในปัจจุบันมีหลักสูตรใหม่สุด คือ ลูกเสือ
สำรอง ฉบับปี พ.ศ. 2522 เพื่อใช้ในการฝึกและอบรมให้เป็นคนดี เป็นเยาวชนที่มีคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ ซึ่งมีดังนี้คือ

¹ ประยุทธ์ สิทธิพันธ์, "ลักษณะลูกเสือ", ลูกเสือ 4 แผ่นดิน (กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์รวมชาว), (ม.บ.ป.) หน้า 114 - 116.

หลักสูตรลูกเสือสำรอง ฉบับปี พ.ศ. 2522

ความมุ่งหมายของการลูกเสือสำรอง คือ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเด็กในวัยลูกเสือสำรอง ทั้งในทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม โดยถือว่าเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของแผนการฝึกอบรม ที่ต่อเนื่องกันกับเด็กในวัยต่าง ๆ ที่อยู่ในขอบข่ายการลูกเสือ

แผนการฝึกอบรมลูกเสือสำรองมีระดับสูงขึ้นตามวัยและสมรรถภาพของเด็กแต่ละคน แบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ กวาควงที่ 1 กวาควงที่ 2 และกวาควงที่ 3 ก็นำให้เด็กมีโอกาสได้รับ - เครื่องหมายวิชาพิเศษตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรนี้ด้วย อนึ่ง ผู้สมัครเป็นลูกเสือสำรอง จะต้องผ่านการทดสอบขั้นต้นขอรับเครื่องหมายลูกเสือสำรอง เมื่อได้รับเครื่องหมายลูกเสือสำรองแล้วจึงจะนับว่าเป็นลูกเสือสำรองโดยสมบูรณ์ นอกจากนี้ยังมีเครื่องหมายลูกเสือสัมพันธ์สำหรับลูกเสือสำรอง ที่จะพ่วงับลูกเสือสำรอง และพร้อมที่จะสมัครเข้าเป็นลูกเสือสามัญต่อไป

หมวด 1

เครื่องหมายลูกเสือสำรอง

ลักษณะ ทำด้วยผ้าสีกรมท่า รูปไข่ ยาว 4 เซนติเมตร กว้าง 3.5 เซนติเมตร มีรูปหน้าเสือ และคำว่า "ลูกเสือ" สีเหลืองขลิบริมสีกรมท่า ติดที่อกข้างซ้ายเหนือกระเป๋

หลักสูตร เตรียมลูกเสือสำรอง

1. มีความรู้เกี่ยวกับนิยายเรื่อง เมาศลี และประวัติเริ่มกิจการลูกเสือสำรอง
2. รู้จักการทำความเคารพเป็นหมู่ (แกรนด์ฮาวด์) และระเบียบแถวเบื้องต้น
3. รู้จักการทำความเคารพเป็นรายบุคคล
4. รู้จักคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสำรอง

หมวด 2

เครื่องหมายชั้นของลูกเสือสำรอง

ลูกเสือสำรองแบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ คาวคองที่ 1 คาวคองที่ 2 และคาวคองที่ 3 แต่ละชั้นมีกิจกรรม 12 อย่าง ซึ่งลูกเสือสำรองจะต้องเรียนรู้และสามารถปฏิบัติได้

คาวคองที่ 1

แบ่งกิจกรรมออกเป็น 12 อย่างดังนี้

1. อนามัย

- 1.1 รู้จักวิธีและเหตุผลในการรักษาฟัน มือ เท้า และเล็บให้สะอาด
- 1.2 รู้จักวิธีหายใจอย่างถูกต้อง และรู้จักวิธีป้องกันโรคหวัดไม่ให้แพร่ออกไป
- 1.3 แสดงวิธีปฏิบัติ เมื่อมีแผลถลอกเล็กน้อย และเข้าใจถึงความสำคัญในการที่จะขอความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ในเมื่ออุบัติเหตุเกิดขึ้น

2. ความสามารถในเชิงทักษะ

- 2.1 ขว้างและรับลูกบอลระหว่าง 2 คน ซึ่งอยู่ห่างกันอย่างน้อย 5 เมตร (16 ฟุต) ให้ได้ 8 ครั้งใน 10 ครั้ง
- 2.2 ปฏิบัติกิจกรรมต่อไปนี้ให้ได้ 2 อย่าง คือ ม้วนหน้า กระโดดกบข้ามลูกเสือที่มีขนาดเดียวกันได้ ขึ้นต้นไม้ หรือไต่เชือกให้ไต่สูงอย่างน้อย 3 เมตร (10 ฟุต)

3. การสำรวจ

รู้จักที่ตั้งของสถานบริการที่สำคัญในท้องถิ่นใกล้เคียง เช่น วัด โรงเรียน สถานีตำรวจ สถานีอนามัย โรงพยาบาล สำนักงานแพทย์ สถานีดับเพลิง โทรศัพท์ ที่ทำการไปรษณีย์ และเวลาเก็บจดหมายจากตู้ไปรษณีย์ ที่จอดรถประจำทาง สถานีรถไฟ ที่จอดรถรับจ้างที่ใกล้ที่สุด และรู้จักขอความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ ตำรวจ หรือหน่วยดับเพลิง

4. การค้นหาธรรมชาติ

เลือกสัตว์ ต้นไม้ ปลา หรือนก อย่างใดอย่างหนึ่ง ที่ได้เคยเห็นและค้นหา

เรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งนั้น ๆ ให้มากที่สุดเท่าที่สามารถจะทำได้

5. ความปลอดภัย

- 5.1 เข้าใจสาเหตุต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุในบ้าน และอันตรายที่เกิดจากไฟ
5.2 รู้จักและปฏิบัติตามกฎจราจรทางบกสำหรับผู้เดินเท้า

6. บริการ

- 6.1 รู้จักเก็บรักษาเสื้อผ้า และ รองเท้าของคนที่สะอาดเรียบร้อย
6.2 รู้จักซักและ เก็บที่นอนให้เรียบร้อย
6.3 รู้จักทำความสะอาดเครื่องใช้ต่าง ๆ เมื่อใช้แล้ว

7. ธงและประเทศต่าง ๆ

- 7.1 สามารถร้องเพลงชาติ เพลงสรรเสริญบารมี และรู้จักวิธีปฏิบัติในเมื่อ
บรรเลงเพลงชาติหรือเพลงสรรเสริญบารมี
7.2 รู้เรื่องราวเกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันพอสมควร
7.3 รู้ประวัติธงชาติไทยโดยสังเขป กับรู้ส่วนประกอบความหมายและวิธีชักธง
7.4 รู้จักธงคณะลูกเสือโลก และธงชาติของประเทศอื่นอีก 2 ประเทศ

8. การฝีมือ

ทำหุ่นจำลองหรือสิ่งของง่าย ๆ จากเศษวัสดุ

9. การบันเทิง

แสดงเงียบตามลำพัง หรือกับเพื่อนลูกเสืออีกคนหนึ่ง

10. กิจกรรมกลางแจ้ง

เดินสะกดรอยตามเครื่องหมายที่กำหนดไว้

11. การผูกเงื่อน

- 11.1 ผูกเงื่อนพิรอด เงื่อนชักสภานิ และรู้จักวิธีใช้เงื่อนดังกล่าว
11.2 รู้จักเก็บเชือกอย่างง่าย ๆ

12. คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสำรอง

ปฏิบัติตามคำปฏิญาณ และกฎของลูกเสือสำรองอย่างดีที่สุด

หลักสูตรดาวทองที่ 2

1. อนามัย

- 1.1 รู้จักความสำคัญของการนอนหลับสนิทในตอนกลางคืน
- 1.2 แสดงวิธีปฏิบัติในกรณีที่มีลมมรสุมมีลูกเห็บตก
- 1.3 รู้จักความสำคัญของการขอความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ในเมื่อมีอุบัติเหตุ

เกิดขึ้น

2. ความสามารถเชิงทักษะ

- 2.1 ว่ายน้ำได้ไกล 10 เมตร หรือ
- 2.2 ภายในระยะเวลาอย่างน้อย 3 เดือน โดยการฝึกอย่างสม่ำเสมอ สามารถปฏิบัติกิจกรรมต่อไปนี้ได้ทั้งสิ้น 3 อย่างคือ
 - 2.2.1 กระโดดเชือกเท้าติดกันโดยกางเชือกด้วยตนเองข้างหน้า 15 ครั้ง ไปข้างหลัง 15 ครั้ง
 - 2.2.2 เดินทรงตัวบนไม้หรือกำแพงอิฐที่มีความกว้างไม่เกิน 13 เซนติเมตร (5 นิ้ว) สูงประมาณ 30 เซนติเมตร (1 ฟุต) เป็นระยะทางอย่างน้อย 4-5 เมตร (15 ฟุต)
 - 2.2.3 ทงายมือทั้งสองจับราวไม้สูงอย่างน้อย เท่ากับมันเอวของตน แล้วมวนตัวไปข้างหน้าข้ามราวไม้
 - 2.2.4 ขึ้นบันไดที่ยกเคลื่อนที่ได้ และรู้จักวางบันไดให้มั่นคงเพื่อความปลอดภัย
 - 2.2.5 เลี้ยงลูกบอลด้วยเท้าอย่างรวดเร็ว อ้อมเครื่องกีฬาบางอย่างน้อย 6 อย่าง ในระยะทางไม่เกิน 18 เมตร (20 หลา)

3. การสำรวจ

ไปเยือนสถานที่ในท้องถิ่นที่น่าสนใจแห่งหนึ่งแล้วกลับมารายงานว่า ได้พบเห็นอะไร

บาง

4. การคนหาธรรมชาติ

4.1 เพาะถั่วงอก หรือเมล็ดพืชหรืออย่างอื่นตั้งอกง่าย

4.2 รู้จักชนิดของอาหารที่พึงให้แกสัตว์เลี้ยง

5. ความปลอดภัย

รู้จักหลีกเลี่ยงความปลอดภัยทางน้ำ

6. บริการ

6.1 สามารถจดจำ และส่งข่าวซึ่งประกอบด้วย วันที่ ตัวเลข และชื่อต่าง ๆ

6.2 สามารถใช้โทรศัพท์สาธารณะ และสมุดโทรศัพท์อย่างถูกต้อง

6.3 ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้น รู้จักวิธีติดต่อส่งข่าวใหญ่ใหญ่หรือเจ้าหน้าที่

ทราบ

7. ธงและประเทศต่าง ๆ

7.1 รู้จักวิธีเชิญธงชาติขึ้นสู่ยอดเสาเชิญธงชาติลง และเก็บรักษาธงชาติให้เรียบร้อย และอยู่ในสถานที่ที่เหมาะสม

7.2 สามารถเขียนภาพธงคณะลูกเสือโลก

7.3 รู้จักที่ตั้งและสามารถเขียนภาพธงชาติของประเทศอื่น ๆ รวม 4 ประเทศ

8. การฝีมือ

ทำสิ่งต่อไปนี้อย่างน้อย 2 อย่าง

8.1 วาด

8.2 พักกระดาษหรือผ้าเป็นรูปต่าง ๆ เช่น หมวก ดอกบัว กระตัง นก ฯลฯ

8.3 ไม่สูงสำหรับเกิน

8.4 นาฬิกาแดด

8.5 เข็มทิศจำลอง

9. กิจกรรมกลางแจ้ง

9.1 ก่อไฟ และปรุงอาหารอย่างใดอย่างหนึ่งโดยใช้ไฟนั้น

9.2 รู้จักดับไฟ และทำสถานที่ก่อไฟให้สะอาดเรียบร้อยเมื่อเสร็จงานแล้ว

10. การบันเทิง

กระทำกิจกรรมต่อไปนี้อย่างน้อย 2 อย่าง ตามลำพังหรือกับเพื่อนลูกเสือสำรอง

อีกคนหนึ่ง

10.1 แสดงกล

10.2 เล่นนิทาน ทองกลอน หรือแสดงท่าขบขัน

10.3 ร้องเพลง

10.4 เล่นดนตรี

10.5 แสดงการมวนตัวท่าทาง ๆ

11. การผูกเงื่อน

11.1 ผูกเงื่อนวงสายธนู ผูกเงื่อนกระหัดไม้ และรู้จักวิธีใช้เงื่อนทั้งกล่าว

11.2 ทบทวนการผูกเงื่อนพิรอด และเงื่อนชักสมาธิ ที่เคยเรียนมาแล้วตาม

หลักสูตรคาวทองที่ 1

12. คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสำรอง

แสดงให้เห็นว่าได้พยายามปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสำรองอยู่เสมอ

หลักสูตรทวาทศที่ 3

1. อนามัย

1.1 รู้จักความสำคัญของการขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นในเมื่ออุบัติเหตุเกิดขึ้น

1.2 จัดทำถุงหรือที่เก็บอุปกรณ์ปฐมพยาบาลสำหรับตนเอง และเพื่อนำติดตัวไปเมื่อมีการเดินทางออกไปนอกสถานที่

1.3 รู้จักวิธีปฏิบัติเมื่อถูกแมลงกัดหรือต่อย

1.4 รู้จักวิธีปฏิบัติอย่างง่าย ๆ เมื่อถูกไฟหรือน้ำร้อนลวก

2. ความสามารถเชิงทักษะ

2.1 ว่ายน้ำได้ไกล 25 เมตร หรือ

2.2 ภายในระยะเวลาอย่างน้อย 3 เดือน โดยการฝึกอย่างสม่ำเสมอ สามารถปฏิบัติกิจกรรมขอไปนี้ให้ดีขึ้น 3 อย่างคือ

2.2.1 วิ่ง 50 เมตร

2.2.2 วิ่งหรือยืนกระโดดไกล

2.2.3 ขว้างลูกบอลไกลพอสมควร

2.2.4 กระโดดข้ามรั้ว หรือเครื่องกีดขวางสูงไม่เกินชั้นเอวของตน

3. การสำรวจ

3.1 เข้าใจวิถีชีวิตศึกษา และสามารถนับเวลา 24 ชั่วโมง

3.2 วางแผนร่วมกับผู้กำกับเกี่ยวกับการเดินทางและค่าใช้จ่ายสำหรับกองหรือหมู่ลูกเสือสำรองในการออกไปนอกสถานที่พร้อมผู้กำกับ

4. การค้นคว้าธรรมชาติ

แสดงความสนใจและเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับธรรมชาติในบางประการ โดยจัดทำสมุดภาพ หรือสะสมสิ่งของต่าง ๆ เช่น ภาพพิมพ์อากาศชายทะเล แมลง ท้องฟ้าในตอนกลางคืน สิ่งที่มีชีวิตในสระน้ำ ฯลฯ

5. ความปลอดภัย

5.1 รู้จักกฎจราจร

5.2 โดยการทำเป็นตัวอย่าง นำลูกเสือสำรองที่อายุน้อยกว่า ให้รู้จักความปลอดภัยในการใช้ถนน

5.3 อธิบายถึงสิ่งที่ควรทำเมื่อถึงบ้านไว้โดยไม่มีใครอยู่

6. บริการ

ด้วยความช่วยเหลือของผู้กำกับ วางแผนและดำเนินการให้บริการแก่ผู้อื่น โดยตนเองหรือร่วมกับเพื่อนลูกเสือสำรองอื่น ๆ

7. ธงและประเทศต่าง ๆ

7.1 รู้จักธงลูกเสือประเภทต่าง ๆ ธงลูกเสือประจำจังหวัด และธงคณะลูกเสือแห่งชาติ

7.2 รู้จักที่ตั้งและสามารถเขียนภาพธงชาติของประเทศอื่น ๆ รวม 8 ประเทศ

8. การฝีมือ

8.1 ประดิษฐ์สิ่งของจากเศษวัสดุที่เป็นไม้ โลหะ หรือวัสดุอย่างอื่นโดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสม

8.2 รู้จักวิธีใช้และรักษาเครื่องมือต่อไปนี้ คือ มีดพับ กรรไกร ค้อน เลื่อย และไขควง

9. กิจกรรมกลางแจ้ง

9.1 รู้จักทิศทั้ง 8 ทิศ และวิธีอ่านเข็มทิศ

9.2 สามารถหาเส้นทางในระยะประมาณ 400 เมตร โดยใช้เข็มทิศ

10. การบันเทิง

เลือกกระทำกิจกรรมต่อไปนี้อย่างใดอย่างหนึ่ง

10.1 จัดและเข้าร่วมในการแสดงละครกับเพื่อนลูกเสืออื่น

- 10.2 จัดให้มีการร้อง เพลงหรือฟ้อนรำ โดยมีดนตรีประกอบ
- 10.3 ทำหุ่นและเชิดหุ่นเรื่องสั้น ๆ กับเพื่อนลูกเสือสำรองอื่น

11. การผูกเงื่อน

- 11.1 ผูกเงื่อนมวงสายธนู และ สาคีทวิจีโซ
- 11.1.1 ผูกรอบตัวเอง
- 11.1.2 ผูกรอบตัวผู้อื่น
- 11.1.3 ผูกเป็นห่วงเพื่อโยนให้คนอื่น
- 11.2 ผูกเงื่อนกระหวัดไม้ 2 ชั้น
- 11.3 ชกเชือกยาวหรือสายยางเส้นหนึ่งให้เรียบร้อย
- 11.4 ทบทวนการผูกเงื่อนต่าง ๆ ที่เคยเรียนมาแล้วตามหลักสูตร คาวดวงที่ 1 และดวงที่ 2

12. คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสำรอง

ทบทวนคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสำรองกับเข้าใจความหมายของคำปฏิญาณและกฎได้แจ่มแจ้งกว่าแต่ก่อน และแสดงว่าได้ใช้ความพยายามอย่างแท้จริงในการปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสำรองตลอดเวลา

หมวดที่ 4

เครื่องหมายลูกเสือสัมพันธ์

ลักษณะ เป็นรูปเสื่อกระโจมสามห่วงสีทอง 3 ห่วง บนพื้นสีเขียว

ผู้กำกับลูกเสือสำรอง เป็นผู้รับผิดชอบในการให้เครื่องหมายนี้ และควรหาทางส่งเสริมให้ลูกเสือสำรองทุกคนปฏิบัติงานเพื่อให้เขาเกณฑ์ที่จะรับเครื่องหมายนี้

1. มีอายุอย่างน้อย 10 ปี 6 เดือน และสอบได้คาวดวงที่ 3 แล้ว

2. ทำความคุ้นเคยกับผู้กำกับลูกเสือสามัญ และผู้ที่กำลังเป็นลูกเสือสามัญก่อนที่ตนเอง

จะเข้าเป็นลูกเสือสามัญ

3. เข้าร่วมในกิจกรรมกลางแจ้งของกองลูกเสือสามัญอย่างน้อย 1 ครั้ง
4. มีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขบวนการลูกเสือและพัฒนาการของกิจกรรมลูกเสือโลก
5. รู้จักคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญ¹

ในปัจจุบันนี้กระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นคุณค่า ความสำคัญและประโยชน์ที่พึงมีพึงได้จากกิจกรรมลูกเสือคือนักเรียนอันเป็นเยาวชนของชาติ ซึ่งจะ เป็นกำลัง สำคัญของประเทศชาติใน ภายหน้า รวมทั้งหลักสูตรของลูกเสือยังมีความสอดคล้อง ก้องกันกับหลักสูตรฉบับพุทธศักราช 2521 เป็นอย่างยิ่ง ทางกระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดกิจกรรม ลูกเสือไว้ในกิจกรรม รรสร้างนิสัยของ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ให้มีเวลาสอน 120 คาบ โดยมีรายละเอียดสำหรับวิชาลูกเสือ ยุวกาชาด และ เนตรนารี นั้นมีใ้ค่นำเข้าไปสัมพันธ์กับวิชาอื่น รวมทั้งทงกรมวิชาการมิได้เขียน แผนการสอนไว้ แต่ให้ครูผู้สอนได้จัดการ สอนวิชาเหล่านี้ในโรงเรียน โดยใช้หลักสูตรและแผน การสอนของ กองลูกเสือและกองยุวกาชาด กรมพลศึกษาเป็นแนวปฏิบัติ

การสอนลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี ให้ทางโรงเรียนกำหนดการสอนเป็นสัปดาห์ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 3-4 คาบ โดยแบ่งเนื้อหาให้เหมาะสมกับเวลาและโอกาส ส่วนวิธีสอนให้ ปฏิบัติการตามวิธีการของลูกเสือ ยุวกาชาด และเนตรนารี โดยให้มีกิจกรรมภาคปฏิบัติ การวัดผล จัดให้สอดคล้องกับหลักการของหลักสูตร²

กิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นกิจกรรม ที่จะฝึกให้เยาวชนเป็นพลเมืองดีของชาติ และ เยาวชนจะคิได้นั้นขึ้นอยู่กับ การฝึกฝนและ เอาใจใส่ของครูเป็นส่วนใหญ่ด้วย

¹ กองลูกเสือแห่งชาติ, "หลักสูตรลูกเสือสำรอง", (อัครสำเนา)

² กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, "กิจกรรมรสร้างนิสัย", กลุ่มสร้างเสริมลักษณะ นิสัย (กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์การพิมพ์, 2524), หน้า 447.